

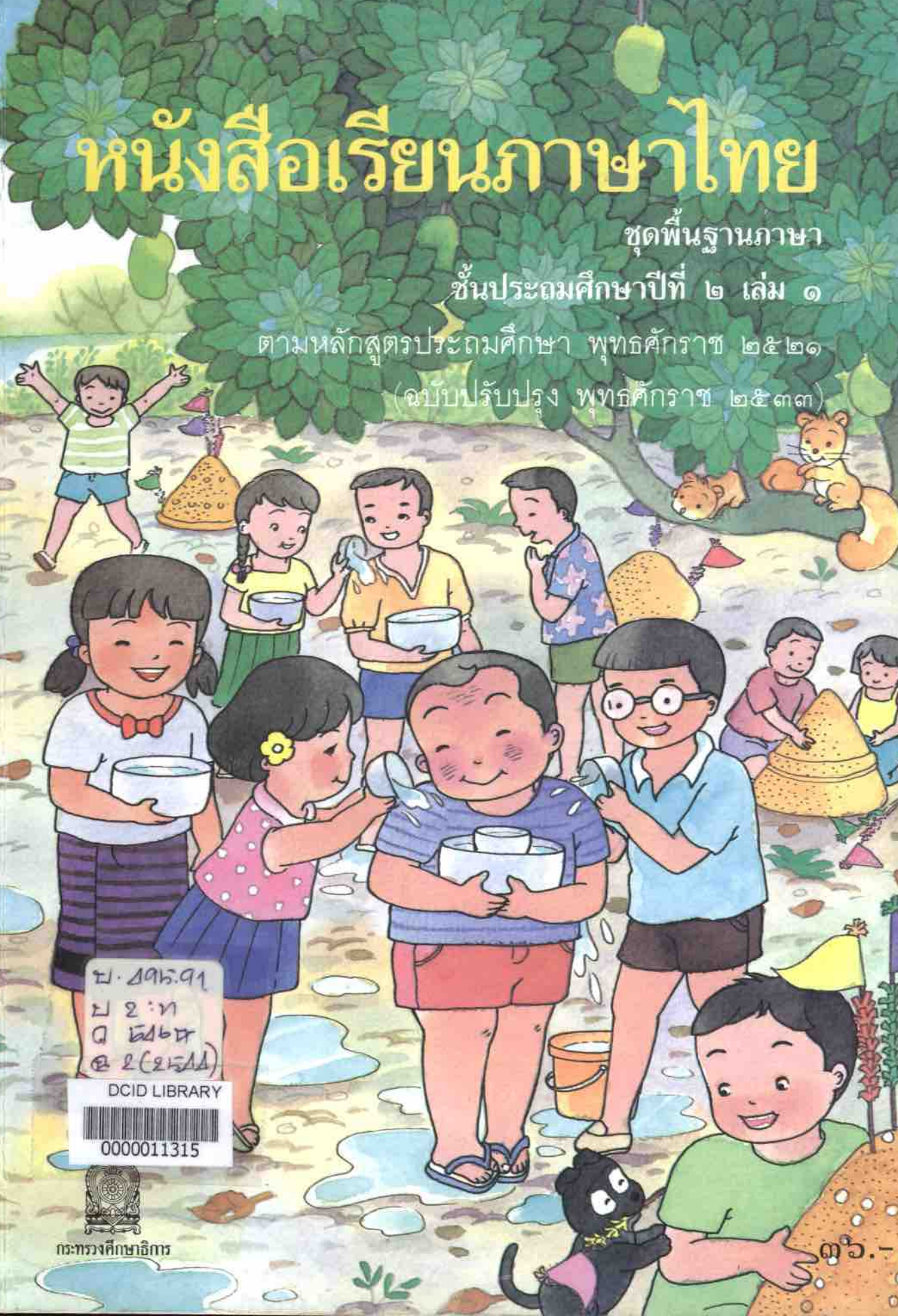
หนังสือเรียนภาษาไทย

ชุดพื้นฐานภาษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่ม ๑

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๓๓)

พ. ๑๙๖.๙๑

พ ๒ : ๗

ด ๕๖๕

๕ ๒ (๒๕๓๓)

DCID LIBRARY

0000011315

กระทรวงศึกษาธิการ

๓๖.-

คำแนะนำผู้ปกครอง

ผู้ปกครองจะช่วยบุตรหลานของท่านให้อ่านหนังสือที่บ้านได้ดังนี้

๑. ดูแลให้อ่านหนังสือที่บ้านอยู่เสมอเพื่อให้มีนิสัยรักการอ่าน
๒. ช่วยเหลือให้อ่านและเขียนหนังสือดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ ให้เล่าเรื่องในหนังสือเรียนตามภาพ
 - ๒.๒ให้อ่านคำจากภาพในหนังสือเรียน
 - ๒.๓ อ่านเรื่องในหนังสือเรียนแล้วให้เล่าเรื่องให้ฟัง
 - ๒.๔ สะกดคำตามหนังสือเรียนและหัดเขียน
 - ๒.๕ อ่านบทอ่านเสริมบทเรียนแล้วให้เล่าเรื่องให้ฟัง
 - ๒.๖ เล่นทายคำอ่านในหนังสือเรียน

ตัวอย่าง

หนังสือเรียนภาษาไทย

ชุดพื้นฐานภาษา

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน
ศูนย์พัฒนาหนังสือ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่ม ๑

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๓๓)

ของ

ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่... 23 มีค 2515
เลขทะเบียน... ๒ 11738 ๐2
เลขเรียกหนังสือ... ๒.495.91 ๒๑๗

ISBN 974-01-2376-7

พิมพ์ครั้งที่สิบสอง ๑๕๐,๐๐๐ เล่ม
๑-5464 -

พ.ศ. ๒๕๔๔

องค์การค้ำของครูสภาจัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว

๒๒๔๘ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) และได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียน คู่มือครู และแบบฝึกหัดภาษาไทย ระดับประถมศึกษา เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น คณะกรรมการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้น เพื่อใช้ทดลองในโรงเรียนในโครงการร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ แล้วติดตามผลการใช้ นำต้นฉบับมาปรับปรุงให้มีคุณภาพเพื่อจัดพิมพ์ใช้จริง ในโรงเรียนในโครงการร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๓๕ และใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศ ในปีการศึกษา ๒๕๓๖ เป็นต้นไป

การเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงได้พัฒนาไปจากเดิมบ้าง กล่าวคือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนภาษาอย่างมีความหมาย เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ มีความคล่องแคล่ว แม่นยำในทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถสื่อความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หนังสือเรียนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) นี้ได้กำหนดให้นักเรียนได้เรียนคำพื้นฐานจากหนังสือเรียนประมาณ ๘๐๐ คำ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ในขณะที่เดียวกันก็ขยายวงประสบการณ์ของคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันด้วย เพื่อประโยชน์ในการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ การสอนจึงไม่ได้ยึดหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว นักเรียนจึงเรียนจากประสบการณ์ทางภาษาที่ครูสร้างขึ้น กล่าวคือเรียนการอ่าน การเขียนคำจากประสบการณ์ ให้เกิดความคิด ความสนใจ คุณภาพ ครูเล่าเรื่องให้ฟัง ให้นักเรียนเล่ากลับโดยใช้ภาษาของนักเรียนเอง อ่านบทเรียน อ่านคำใหม่ที่เป็นคำพื้นฐานและคำคุ้นตา แจกลูกสะกดคำ อ่านจากหนังสืออื่น ๆ ที่มีความยากง่าย และมีวงคำใกล้เคียงกับหนังสือเรียน ทั้งนี้ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก นอกจากนี้หนังสือเรียนชุดนี้ยังคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย โดยกำหนดเรื่องให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมเพื่อให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข ครูผู้สอนกับผู้ปกครองจึงควรร่วมมือกันฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือด้วยตนเองให้มากขึ้น โดยเฉพาะในหนังสือ บทอ่านเสริมบทเรียน ทั้งเป็นร้อยแก้วและบทร้อยกรอง จะช่วยสร้างเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านในวงศัพท์ที่สอดคล้องกับบทเรียน ให้มีทักษะการเขียนควบคู่ไปกับการอ่าน ได้เล่าเรื่อง เพื่อฝึกการพูด ได้ฟังเรื่องที่นักเรียนหรือครูอ่านให้ฟัง จากแนวการสอนดังกล่าวนี้จะทำให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาดีขึ้น

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร อย่างไรก็ตามหนังสือเล่มนี้อาจยังมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอยู่อีกบ้าง กรมวิชาการยินดีรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขหนังสือเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรมวิชาการขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือเรียนนี้ให้สำเร็จ
ลุล่วงด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้

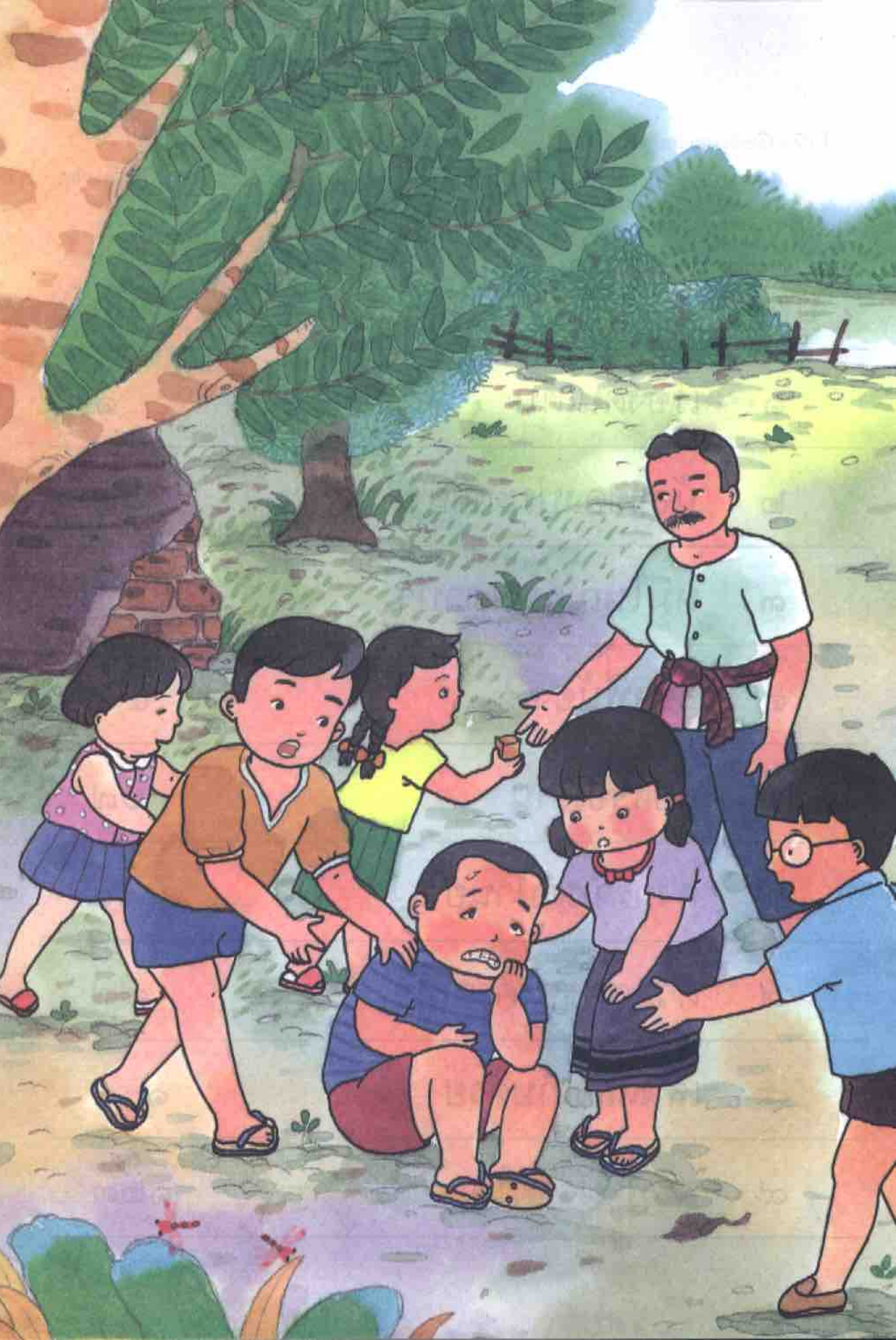
(นายจำเริญ เสกธีระ)

อธิบดีกรมวิชาการ

๑๖ เมษายน ๒๕๓๔

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	เรื่องตื่นเต้น	๑
๒	น้องของประกาย	๑๗
๓	หมีใหญ่กับหมาป่า	๓๕
๔	สองพี่น้อง	๔๙
๕	ก้องจอมกิน	๖๗
๖	สงครามต์บ้านย่า	๘๑
๗	ตัวตลกของครูตลับ	๙๗
๘	เล่นแล้วเก็บด้วย	๑๐๙
๙	สะพานร่วมใจ	๑๒๓

บทที่ ๑

เรื่องต้นเต้าน

ลุงทองปาน

ก้อง

ประกาย

พลอย

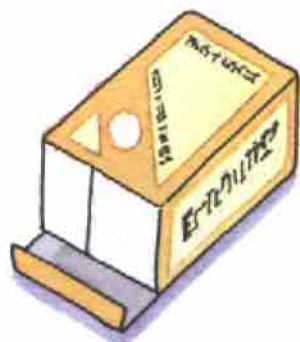
ยอด

วิชา

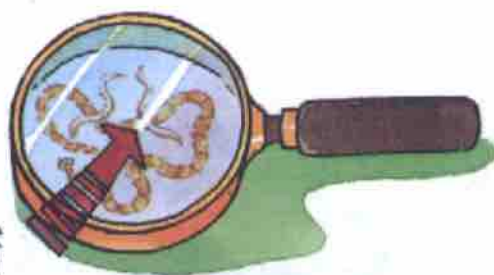
อารี

กล่องกระดาศ

ฉลาก

พยาธิ

ขวด

เรื่องต้นเต็น

บ่ายวันหนึ่งพลอยเดินไปหาเพื่อน ๆ ที่ลานวัด
ระหว่างทางพลอยพบลุงทองปานกำลังหาของบางอย่าง พลอยอยากรู้จึงเข้าไปถามว่า “ลุงกำลังหา
อะไรอยู่คะ”

“ลุงกำลังหากล่องกระดาษใบเล็ก ๆ ที่ลุงทำลาย”

ลุงทองปานตอบ พลอยจึงช่วยหาแต่ไม่พบ พลอยบอกลุงทองปานว่าจะไปตามเพื่อน ๆ มาช่วยหาเมื่อไปถึงลานวัด พลอยเห็นเพื่อน ๆ กำลังดูกล่องกระดาษใบหนึ่งในมือก็อง ก็องบอกว่าเขาพบกล่องใบนี้ระหว่างทาง ในกล่องมีขวดสีน้ำตาล มีเม็ดกลม ๆ สีเหมือนลูกกวาดอยู่เต็มขวด ข้างขวดมีฉลากติดอยู่แต่เล็ก ๆ อ่านฉลากไม่ได้ เพราะไม่ใช่ภาษาไทย

ทุกคนอยากรู้ว่าเม็ดกลม ๆ สีเหมือนลูกกวาดนั้นเป็นอะไร ยอดกับอารีว่าน่าจะเป็นขนม แต่ประกายกับวิชาว่าน่าจะเป็นยามากกว่า

พลอยขอดูกล่องกระดาษและขวด แล้วพูดกับเพื่อน ๆ ว่า “มันน่าจะเป็นของที่ลุงทองปานกำลังหา เราต้องนำไปให้ลุงทองปานดู เราจะได้รู้ว่าเม็ดที่อยู่ในขวดนี้เป็นอะไร”

“บางทีมันเป็นยาพิษก็ได้ล่ะ” ประกายพูด

ขณะที่ทุกคนกำลังจะไปหาลุงทองปาน พวกเขาเห็นก็องยื่นหน้าซีด แล้วค่อย ๆ นั่งลงกับพื้น

“เธอเป็นอะไรหรือก้อง ทำไมหน้าซีด” อารีถาม
“ฉันคิดว่ามันเป็นลูกกวาด จึงกินเข้าไปเม็ดหนึ่ง
ถ้าเป็นยาพิษฉันต้องตายแน่ๆ” ก้องบอก

ทุกคนได้ฟังก็ตกใจ พวกเขารู้จักก้องดี ก้องเป็น
คนชอบกิน เห็นอะไรเป็นอยากกินทั้งนั้น วิชาจึงติ
ก้องว่า “เธอไม่น่ากินเลย ถ้าเราไม่รู้ว่ามันเป็นอะไร
เราอย่ากิน ถ้าจะกินต้องถามผู้ใหญ่ก่อน”

ลุงทองปานเดินมาพอดี พลอยจึงเล่าเรื่องให้ฟัง
ลุงทองปานขอขวดและกล่องกระดาษมาดู แล้วพูด
กับก้องว่า

“ใช่แล้ว ขวดที่ลุงกำลังหาอยู่ มันเป็นยาถ่ายพยาธิ ลุงจะเอายานี้ไปให้เด็ก ๆ ที่บ้านกิน”

“ผมจะตายไหมครับ” ก้องรีบถาม

ลุงทองปานได้ฟังก็หัวเราะและพูดว่า “ไม่หรอก แต่จำไว้นะ ต่อไปจะกินอะไร ถ้าเราไม่แน่ใจจะต้องถามผู้ใหญ่ก่อน”

“ไชโย ฉันไม่ตายแล้ว” ก้องร้องเสียงดังด้วยความดีใจ

คำใหม่ในบทเรียน

(ก้อง) ขวด ไชโย ตกใจ ตื่นเต้น เต็ม ทั้งนั้น
ทาง แน่ใจ บางที ใบ ผม พบ พวก เม็ด (ยอด)
ยาพิษ ระหว่าง ลูกกวาด เล็ก (วิชา) อย่า (อารี)
ก็ได้ กระดาษ กลม กล่อง กว่า ขณะ ความดีใจ
ฉลาก ซีด ตาย (ประกาย) ผู้ใหญ่ (พลอย)
ยาถ่ายพยาธิ รู้จัก ลุง (ลุงทองปาน) สีนํ้าตาล
หรอก เหมือน

แบบฝึกอ่าน

อ่านทบทวนคำที่ไม่มีตัวสะกด

คำที่ไม่มีตัวสะกด เป็นคำในมาตราแม่ ก กา

จะ—จ—ะ—จะ

จะ นะ ค่ะ จ๊ะ ขา ตา มา ย่า ถ้า ป้า
 ฟ้า พ้า ดี ผี ชี คุ ชู ปู หู ปู่
 ผู้ รู้ แกะ แคะ แฉะ เน้ะ เห แม่ โต๊ะ โถ
 โถ้ เงาะ ล้อ อ้อ เกอะ เลอะ เจอ เตี้ย เรือ เสือ
 เสือ บัว วัว ถั่ว ตั้ว ดำ ถ้ำ ไฟ ไอ ไก่
 ไข่ ได้ ไว้ โย โส ไข่ ให้ เผา เข้า

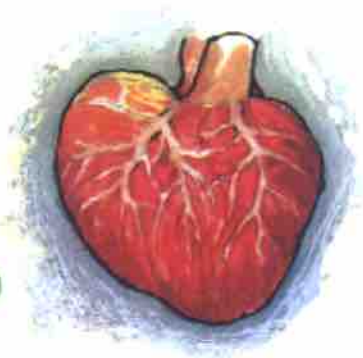
อ่านเป็นคำ

อำเภอ

งูเห่า

หัวใจ

ทะเล	เวลา	นาฬิกา	ดีใจ	ไร่นา
น้ำดู	ภูเขา	เล่าไก่	ไปถ้ำ	อำเภอ
เธอมา	ตาดี	ผีเสื้อ	เนื้อวัว	หัวใจ
ไฟฟ้า	ผ้าสี	ชี้เท้า	เก้าอี้	ที่นา
ขาแกะ	แหวะดู	งูเห่า	เฝ้าไข้	โยบัว

อ่านทบทวนคำที่มีสระ -ะ -ะ -ะ โ-ะ -อ -ัว มี
ตัวสะกด

ขัง — ข-ะ-ง — ขัง

เลี้ยง — ล-ะ-ง — เลี้ยง

จง — จ-ะ-ง — จง

เพิง — พ-อ-ง — เพิง

ดวง — ด-ัว-ง — ดวง

		-ะ	-ะ	โ-ะ	-อ	-ัว
ง	สะกด	ข้าง	เลี้ยง	จง	เพ็ง	ดวง
น	สะกด	วัน	เห็น	คน	เกิน	ชวน
ม	สะกด	ฮัม	เค็ม	ลม	เต็ม	รวม
ก	สะกด	ปัก	เด็ก	พก	เล็ก	พวก
ด	สะกด	คัด	เช็ด	สด	เปิด	อวด
บ	สะกด	กับ	เล็บ	ทบ	เอิบ	บวบ
ย	สะกด	วัย	—	—	เลย	สวย
ว	สะกด	—	เร็ว	—	—	—

อ่านเป็นคำ

ดัง	คัน	กัด	จับ	เพ็ง	เย็น	เล็ก
เห็ด	เก็บ	เต็ม	ผง	ชน	ตก	จด
ตบ	นม	เริง	เขิน	เบิก	เกิด	เต็ม
รวง	ทวน	ลวก	ปวด	ขวบ	บวม	รวย

เห็ด

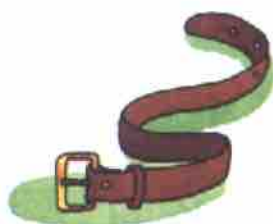
ชน

$$๑ + ๑ = ๒$$

บวก

ตัก

เข็มขัด

เข็มขัด ตัดไม้ ผัดผัก รักกัน ชนน้ำ ร่ำรวย
 ยาขม ลมเย็น ดวงไฟ ไม่สวย กินบวบ ก็ขুব
 ทบทวน จำนวน รบกวณ จวนตัว บวกลบ กบร้อง

อ่านคำยาก

กระดาษ อ่านว่า กระ-ดาด

(ษ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน ด
 สะกด)

ยาพิษ อ่านว่า ยา-พิด
(ษ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน ด
สะกด)

พยาธิ อ่านว่า พะ-ยาด (พะ ออกกึ่งเสียง
ธิ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน ด
สะกด)

ยาถ่ายพยาธิ อ่านว่า ยา-ถ่าย-พะ-ยาด
กระดาศ - เด็ก ๆ ใช้กระดาศทำเรือเล่น
ยาพิษ - เราไม่เก็บยาพิษไว้ในตู้เย็น
พยาธิ ยาถ่ายพยาธิ - ถ้าเรากินเนื้อดิบจะทำให้
เป็นพยาธิ เราต้องกินยาถ่ายพยาธิ
อ่านคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย

อย เรียกว่า อักษรนำที่มี อ นำ ย
ไม่อ่านออกเสียงตัว อ ให้ออกเสียงตัว ย
ตัวเดียว พันวรรณยุกต์อย่างอักษรกลาง มี ๔ คำ
คือ อย่า อยู่ อย่าง อยาก

อย่า เธออย่าไปนะ เธออย่าตกใจ
 อยู่ ฉันอยู่ที่โรงเรียน แม่อยู่ที่บ้าน
 อย่าง รถเล่นมาอย่างรวดเร็ว เธอมีของก็อย่าง
 อยาก น้องอยากกินขนม
 อย่าอยู่อย่างอดอยาก

กินเนื้อดิบมีพยาธิ

หลายคนชอบกินเนื้อดิบ บางทีเนื้อดิบมีไข่พยาธิ
 คนกินเนื้อดิบที่มีไข่พยาธิอยู่จะทำให้มีพยาธิในลำไส้
 พยาธิจะแย่งกินอาหาร ทำให้เราผอมซีดและไม่
 แข็งแรง บางทีก็ปวดท้อง ถ้าเราไม่อยากมีพยาธิ
 เราต้องไม่กินเนื้อดิบ เราต้องทำให้เนื้อสุกก่อน เพื่อ
 ให้ไข่พยาธิตาย

อ่านเสริมบทเรียน

ลืมไป

ตาสอนมีลาอยู่สิบตัว เกออยากจะขายลา ตาสอน
จึงขี่ลาตัวหนึ่งพาลาทั้งหมดไปขาย ลาของตาสอน
เดินอย่างช้าๆ ไปถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เกนับลา
หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า เกนับล
ได้เก้าตัว

“ลาหายไปหนึ่งตัว” เกพุดกับตัวเอง

ขณะนั้นมีเด็กชายคนหนึ่งเดินผ่านมา ตาสอน
จึงถามว่า “เธอเดินผ่านมาเห็นลาของตาบ้างไหม”

“ผมไม่เห็นครับ” เด็กชายตอบ

ตาสอนเสียใจที่ลาหายไปหนึ่งตัว แกจึงลงจากหลังลาแล้วนับลาอีก หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า สิบ ตาสอนดีใจนับลาได้สิบตัว จึงขึ้นขี่ลาแล้วพาลาเดินต่อไปอย่างสบายใจ

ตาสอนพาลามาถึงตลาด แกเห็นพ่อค้าขายขนมแกอยากซื้อขนมกิน ก่อนจะลงจากหลังลา แกก็นับลาของแก หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า ตาสอนนับลาได้เก้าตัว

“ทำไมเรานับลาได้เก้าตัว ลาหายไปไหนหนึ่งตัว” แกพูดดัง ๆ อย่างโมโห

พ่อค้าขายขนมได้ยินตาสอนพูดก็หัวเราะและบอกว่า “ตานับลาอีกทีสิ”

“เออละ ตาจะนับใหม่” ตาสอนตอบแล้วนับลาได้เก้าตัว

“มีลาเก้าตัว มันหายไปหนึ่งตัว” ตาสอนบอกพ่อค้าขายขนมหัวเราะและพูดว่า “ตาไม่ได้นับ

ลาตัวที่ตาชื้ออยู่ไซ้ใหม่”

ตาสอนจึงพูดเบา ๆ ว่า “ไซ้แล้ว ลืมไป”

อยากอยู่อย่างสบาย

อยากอยู่อย่างสบาย

สุขกายสุขใจ

อย่าเกรงใคร

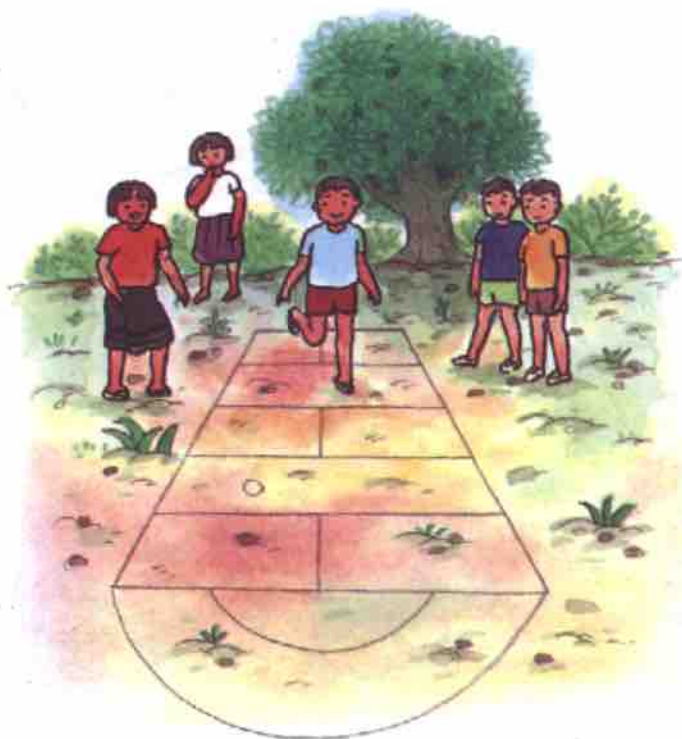
เพื่อนเพื่อนของเรา

อยู่อย่างเป็นสุข

เล่นสนุกกับเขา

ทั้งเพื่อนและเรา

ไม่รังแกกัน

บทที่ ๒

น้องของประกาย

กระโดด

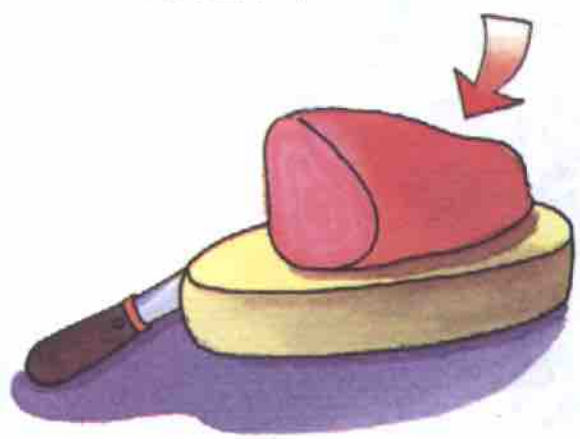
ก้าม

ขอบใจ

ยิ้ม

เนื้อ

น้องของประกาย

วิชา อารี และก้องมาที่บ้านของประกาย พ่อแม่ของประกายไปหาหมอที่ในเมือง ก่อนไปแม่หุงข้าวและทำกับข้าวไว้หลายอย่าง แม่ให้ประกายเลี้ยงน้องและดูแลให้น้องกินอาหารด้วย

น้องชายของประกายชื่อประกอบ เป็นเด็กชนมาก ชอบหนีไปวิ่งเล่นจนเนื้อตัวเหนียวเหนอะหนะ ประกายให้น้องอาบน้ำและกินข้าว ประกอบกินข้าว

กับไข่ แต่ไม่กินเนื้อสัตว์และผัก ประกายอยากให้
น้องกินเนื้อสัตว์และผักด้วย เพราะเป็นอาหารที่มี
ประโยชน์ต่อร่างกาย แต่เธอไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร

วิชาหาวิธีช่วยประกาย เขาบอกประกอบว่า “น้อง
อยากให้ร่างกายแข็งแรงไหม ถ้าอยากแข็งแรงต้อง
กินเนื้อและผัก”

“ไม่กิน” ประกอบตอบแล้วหันหน้าหนี
อารีลองช่วยบ้าง เธอตัดผักขึ้นมาแล้วพูดว่า
“นี่ผักสีเขียวน่ากินนะ”

เธอตัดเนื้อขึ้นมาอีก แล้วพูดว่า “เนื้อนี้ก็น่ากิน
เหลือเกิน”

ประกอบมองดูอารีอย่างสนใจ เขาเข้ามาดูใกล้ ๆ
แต่ก็ยังไม่ยอมกิน

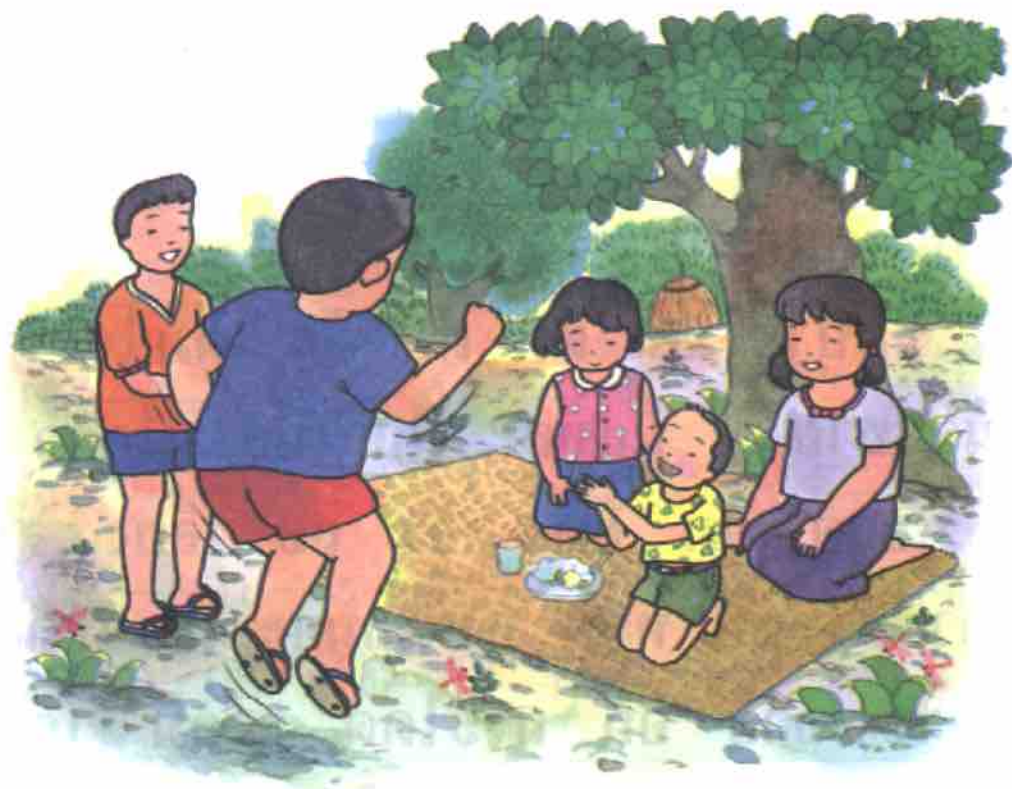
ก้องนิกสนุกจึงเข้ามาช่วยอารี ก้องบอกประกอบ
ว่า “ถ้าน้องกินผัก ร่างกายก็จะแข็งแรงเหมือนพี่
นี่แหละ” ก้องพูดแล้วทำท่าแบ่งกลั้มที่แขนให้ดู

ประกอบดูก้องอย่างสนใจ ก้องชี้ไปที่เนื้อแล้ว

พูดว่า “ถ้าน้องกินเนื้อจะทำให้โตเร็ว” ก้องทำท่า
ยัดตัวให้สูงขึ้น ประกอบเห็นเข้าก็หัวเราะชอบใจ
แล้วทำท่ายัดตัวบ้าง

ก้องตกใจล้มขึ้นมาแล้วพูดว่า “ถ้าน้องกินไข
น้องจะแข็งแรง ตัวโต และกระดูกได้สูงอย่างพี่”
ก้องพูดแล้วก็กระดูกให้ดู

ประกอบชอบใจมาก เขาบอกให้ก้องกระดูกอีก
ก้องพูดว่า “น้องอยากกระดูกได้สูงใช่ไหม ถ้าอยาก
แข็งแรงและกระดูกได้สูงอย่างพี่ น้องก็ต้องกินอาหาร

หลายอย่าง” ว่าแล้วก็อังกินอาหารให้ดูทีละอย่าง
ประกอบอยากแข็งแรงและกระโดดได้อย่างก้อง เขา
จึงเข้าไปกินอาหารกับก้องอย่างเต็มใจ

ประกายชอบใจมาก เพราะก้องทำให้น้องของ
เธอกินอาหารอย่างเต็มใจ ทุกคนชมก้องและประกอบ
ทำให้ทั้งสองคนกินอาหารอย่างสนุกสนานจนอารี
ต้องรีบบอกให้ก้องหยุดกิน เพราะก้องกินจุมาก

ก้องยิ้มอาย ๆ แต่เขาก็พอใจที่เห็นประกอบกิน
ไข่ เนื้อสัตว์ และผัก เพราะไข่ เนื้อสัตว์ และผัก
เป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

คำใหม่ในบทเรียน

แขน ชอบใจ ชน ต้ม ต๋อ ตัก เต็มใจ ทำท่า
ที น้องชาย นี่ นี่แหละ นึก เนื้อ เนื้อตัว แบ่ง
ผัก มองดู ยิ้ม ยึด ลอง ละ เลี้ยง สนใจ
สี่เขี้ยว สูง หนึ่ หมอ หุง เหนอะหนะ เหลือเกิน
อย่างไร อาย อีก กระโดด กล้าม ไก่ จู

(ประกอบ) ประโยชน์ หยุด หลาย เหนียว

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

ประโยชน์ อ่านว่า ประ-โยค

ประโยชน์ - ไข่ ผัก เนื้อ เป็นอาหารที่มี

ประโยชน์ ต่อร่างกาย

อ่านผันวรรณยุกต์อักษรกลาง

ที่ประสมสระ -ะ โ-ะ -อ -ัว มีตัวสะกด

ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

กั๋ง — ก — ะ — ง — กั๋ง

กั้ง — ก — ะ — ง — กั้ง กั้ง - ั - กั้ง

กั๊ง — ก — ะ — ง — กั๊ง กั๊ง - ๊ - กั๊ง

กั๋ง — ก — ะ — ง — กั๋ง กั๋ง - ั - กั๋ง

กั้ง — ก — ะ — ง — กั้ง กั้ง - ั - กั้ง

กั้ง — กั้ง — กั้ง — กั้ง — กั้ง

ง น ม ย สะกด ผันได้ ๕ เสียง

ตั้ง—ตั้ง—ตั้ง—ตั้ง—ตั้ง

ก ด บ สะกด ผันได้ ๔ เสียง

กัก—กัก—กัก—กัก

จั่ง จั่ง จั่ง จั่ง จั่ง

ปน ปน ปน ปน ปน

เต็ม เต็ม เต็ม เต็ม เต็ม

อวย อ่วย อ่วย อ่วย อ่วย

ตัก ตัก ตัก ตัก

ปด ปัด ปัด ปัด

เติบโต เติบโต เติบโต เติบโต

เกิด เกิด เกิด เกิด

อ่านเป็นคำ

ตั้ง ตั้ง บั่ง กั้น กัก กัง บ่ง

ปน ปน ก้น อัน ก้ม ต้ม กัก

เจิง เปิ่น ด่วน ป่วน อ้วน ป่วย อวก

กางกั้น

เสื้อกัก

ต้มมัน ปั่นด้าย ดั้นด้น กันกบ ผักต้ม ล้มลง ทางด่วน
 บ้วนปาก ปั่นป่วน บ้วนเปียน ตั้งไว้ ไม่บ่น เจิงนอง
 ร้องอ๊ပ် เสือกัก ตักตวง ไปด้วย บ้วยเค็ม
 น้ำไหลเจิงนองพื้นดิน เขาสวมเสือกัก
 ใครเดินป่วนเปียนอยู่หน้าบ้าน กบร้องอ๊ပ် ๆ

อ่านผันวรรณยุกต์อักษรสูง

ที่ประสมสระ -ะ โ-ะ -ัว มีตัวสะกด

ข ข จ ฐ ถ ผ ฝ ศ ช ส ห

สัง ———— ส — ะ — ง ———— สัง

สัง ———— ส — ะ — ง ———— สัง สัง — ั — สัง

สัง ———— ส — ะ — ง ———— สัง สัง — ุ — สัง

สัง — สัง — สัง

ง น ม ย สะกด ผันได้ ๓ เสียง

สง — สัง — สัง

ก ด บ สะกด ผันได้ ๒ เสียง

หก — หัก

ผึ้ง	ผึ้ง	ผึ้ง
ชม	ชม	ชม
สวน	สวน	สวน
ถวย	ถวย	ถวย

หัก	หัก
ถด	ถัด
ขวบ	ขวบ

อ่านเป็นคำ

สั่ง สั้น หั้น สิ้น ส่ง ชม ถ่ม สวน ถ้วย

ถ้วยชา

สั้นเท้า

ส้มโอ

ส้วม

ตัวสั้น หั้นผัก ส่งของ สองชั้น เล็บข่วน สวนนี้
เป็นห่วง ถ่วงน้ำ ลำห้วย ถ้วยชา ชมขี้ ถี่ถ้วน
สั้นเท้า เข้าส้วม คำสั่ง ผึ่งน้ำ ยาชม ส้มโอ

เราต้องทำงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน

นักเรียนอย่ากลับบ้านคำ คุณแม่จะเป็นห่วง
ลำห้วยเป็นทางน้ำที่ไหลผ่านมาจากภูเขา

อ่านผันวรรณยุกต์อักษรต่ำ ที่ประสมสระ -ะ โ-ะ เ-อ -ัว มีตัวสะกด

ค ค ฅ ง ช ช ฌ ญ ท ฒ ณ ท
ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว พ ห

คั้ง — ค — ะ — ง — คั้ง
คั้ง — ค — ะ — ง — คั้ง คั้ง — ั — คั้ง
คั้ง — ค — ะ — ง — คั้ง คั้ง — ิ — คั้ง
คั้ง — คั้ง — คั้ง

ง น ม ย สะกด ผันได้ ๓ เสียง
นั้ง — นั้ง — นั้ง

ก ด บ สะกด ผันได้ ๓ เสียง
ยก — ยก — ยก (สระเสียงสั้น)
ชูด — ชู้ด — ชู้ด (สระเสียงยาว)

ชั่ง ชั่ง ชั่ง
ทน ท่น ทั่น
เงิน เงิน เงิน
รวย ร่วย ร้วย

ชัด ชัด ชัด
นก นก นก
เนิบ เนิบ เนิบ
ลวก ลวก ลวก

อ่านเป็นคำ

คั่ง มั่ง ทิ้ง ร้าง มั่น ลั่น ชื่น
ริน ร่น คั่น ล้น ร่ม ล่ม ล้ม
เริ่ม เพิ่ม เฝ้ม เยิ้ม ง่วง ร่วง ง่วน
ร่วน ม่วน ล้วน ท่วม ร่วม ช่วย ม่วย

กางร่ม

หกล้ม

เรือล่ม

ยับยั้ง ทั้งหมด สีม่วง ร่วงลง ไหลเยิ้ม เริ่มต้น
 ดื้อรั้น ชื่นนี้ ช่วยกัน คั้นส้ม คับคั่ง รังรอ
 ดินร่วน ม้วนได้ หกล้ม เรือล่ม กางร่ม ก้มลง

เขาขยันทำงานจึงมั่งมีเงินทอง

งานวันเกิดของพ่อมีคนมาช่วยงานกันอย่างคับคั่ง
 คุณจะดื่มน้ำส้มคั้นใหม่ ฉันจะคั้นน้ำส้มให้
 ดอกไม้สีม่วงร่วงลงสู่พื้นดิน

อ่านคำที่มี ห เป็นอักษรนำ

หง- หญ- หน- หม- หย- หร- หล- หว -

เรียกว่า อักษรนำ ที่มี ห นำอักษร

ง ญ น ม ย ร ล ว

หงอ เหงา หนะ หนี้ หนู เหนอะ ไหน หมา
หมี หมู แหม หมอ เหมาะ ไหม หยี หรุ
หลา แหละ ไหล หวี หวือ เหวอะ แหวะ ไหว

อ่านเป็นคำ

หมีดำ

น้ำไหล

หาหมอ

ผ้าไหม

หนีเสือ

หวีผม

เจียบเหงา	ไปไหน	เหนื่อได้	ผ้าหนา	หนูหนา
หมาดุ	หาหมอ	พอเหมาะ	หมาเรือ	เลี้ยงหมู
ผ้าไหม	ลูกหยี	นี่หรือ	หรุหร่า	ลือกหรอ
น้ำไหล	ช่วยเหลือ	เหลาไม้	ไม้ไหว	ดังหวือ

ผ้าไหม

ผ้าไหมเป็นผ้าที่มีชื่อเสียงของไทย ผ้าไหมทำ
จากใยไหม ใยไหมได้จากตัวไหม เขาเลี้ยงตัวไหม
เพื่อใช้ใยทอเป็นผ้าไหม

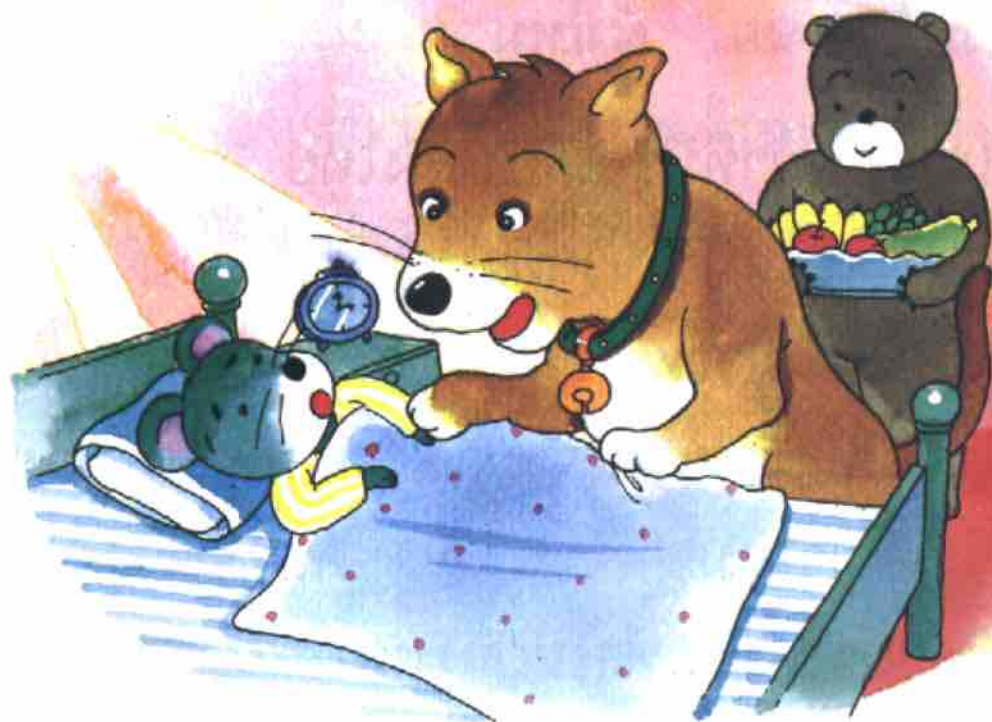
ผ้าไหมมีทั้งผ้าหนาและบาง ถ้าใครซื้อผ้าไหม
คนขายจะวัดผ้าไหมขายเป็นหลา คนที่สวมใส่เสื้อ
ผ้าที่ตัดด้วยผ้าไหมจะทำให้ดูหรูหรา

อ่านเสริมบทเรียน

หมากับเพื่อน

หมาและหมี อยู่บ้านเดียวกัน ทุกเช้าหมาและ
หมีจะออกไปหากิน และช่วยกันตักน้ำในแม่น้ำมาใช้

วันหนึ่งหมีเป็นไข้ ออกไปหากินไม่ได้ ไปตัก
น้ำใช้ไม่ไหว หมาออกไปหากิน หมาว่าจะแวะไป
หาหมอซื้อยามาให้หมีกิน และจะหาข้าว ตักน้ำมา
ให้หมี หมาเดินไปพบหนูนานา หนูนานาถามหาหมีว่า
“หมีไปไหน” หมาตอบว่า “หมีไม่สบาย ฉันจะไป
หาข้าว หาน้ำ หายาให้หมีกิน”

“ทำไมเธอต้องหาข้าว หาน้ำ หายามาให้หมีกิน
หมีเป็นไข้ก็ไปหาหมอ หาอาหาร ตักน้ำได้” หนูนานา
พูดกับหมา

“หมีเป็นไข้ อาหารก็ไม่มี ยาก็ไม่มี น้ำก็ไม่มี และหิวมาก เราเป็นเพื่อนกันก็ต้องช่วยกัน ฉันยังแข็งแรงพอที่จะช่วยหมีเพื่อนของเราได้” หมาตอบ

ต่อมาหนุณาไม่สบาย หมีรู้ข่าวว่าหนุณาไม่สบาย จึงชวนหมาไปเยี่ยมหนุณา และช่วยหยาหาน้ำ หาอาหารมาให้หนุณากิน หมีช่วยดูแลรักษาหนุณาจนหาย หนุณาจึงพูดว่า “ฉันขอบใจเพื่อนทั้งสองมาก ฉันรู้แล้วว่า เราอยู่ตัวคนเดียวไม่ได้ เราต้องช่วยกัน ถ้าใครไม่ช่วยกันก็เป็นคนไม่มีน้ำใจและเป็นคนไม่ดี”

หมอบ้านใต้

โ้เจ้าหนุบ้านเหนือ	เจ้าเหมาเรือไปไหน
ไปรับหมอบ้านใต้	รักษาใครกันหนา
หมอเอ๋ยหมอรูใหม่	เสียมันไล่กัดหมา
เลือดก็ไหลออกมา	ท่าจะเดินไม่ไหว
หมอก็รับช่วยเหลือ	รีบลงเรือไวไว
โ้พ่อหมอบ้านใต้	พ่อช่างใจดีเอ๋ย

บทที่ ๓ หมีใหญ่กับหมาป่า

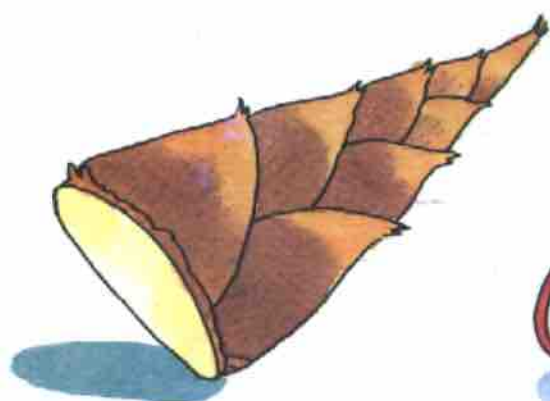
กะหล่ำปลี

เด็กชาย

ผู้ชาย

หน่อไม้

หน้ากาก

หน้าผาก

หมี

เหยี

หม้อดินเผา

หมีใหญ่กับหมาป่า

วันหนึ่ง ประกายและพลอยเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
อยู่ใต้ต้นหว้า เด็กทั้งสองมีหม้อดินเผาและเตาไฟ
เล็ก ๆ ประกายและพลอยช่วยกันทำอาหาร มีแกง
หน่อไม้ ผัดกะหล่ำปลี เธอทั้งสองใช้ใบไม้แทนผัก
เหล่านั้น

ก็องและยอดเดินผ่านมา ประกายชวนยอด และก็องให้เล่นหม้อข้าวหม้อแกงด้วยกัน แต่เด็กชายทั้งสองไม่สนใจ

“ฉันเป็นผู้ชาย ผู้ชายไม่เล่นหม้อข้าวหม้อแกงหรอก” ยอดบอก

“ผู้ชายก็เล่นได้ล่ะ ผู้ชายก็หุงข้าวต้มแกงได้” ประกายพูด

แต่ยอดและก็องไม่ยอมเล่นหม้อข้าวหม้อแกง ยอดชวนก็องว่า “เรามาทำหน้ากากเล่นกันดีกว่า”

เด็กชายทั้งสองจึงไปหากระดาดมาทำหน้ากาก
ยออดทำหน้ากากหมี ก้องทำหน้ากากหมาป่า เมื่อ
ทำหน้ากากเสร็จแล้วต่างก็ใส่หน้ากากที่ตนทำขึ้น

ยออดกระโดดจนตัวลอย แล้วพูดว่า “ฉันเป็น
หมีใหญ่จากภูเขา ฉันจะมาจับหมาป่าเเกร”

ส่วนก้องก็พูดว่า “ฉันเป็นหมาป่าผู้ยิ่งใหญ่
ฉันไม่กลัวหมีใหญ่จากภูเขาหรอก”

ยออดกระโดดและไล่จับก้อง ก้องวิ่งหนีไปรอบ ๆ
ต้นหว่า และคอยเหยยให้ยออดไล่ตาม ทั้งสองคนวิ่ง
ไล่กันจนเหงื่อไหล แต่ก็สนุกมาก

ยออดและก้องวิ่งเข้าไปใกล้ประกายและพลอย
ประกายบอกให้ทั้งสองคนไปเล่นไกล ๆ

“เล่นไล่กันแบบนี้ไม่ดีหรอก ถ้าไม่ระวังจะเป็น
อันตรายได้” พลอยเตือน

ยออดยังวิ่งไล่ก้องไม่หยุด เขาวิ่งเร็วมาก หน้า
กากเลื่อนลงมาปิดตา ทำให้ยออดไม่เห็นทาง เขาจึง
วิ่งชนต้นหว่า ยออดร้องลั่น เอามือกุมหน้าผาก

ก้อง พลอย และประกายรีบมาดู เห็นหน้าผาก
ของยอดโน พลอยถามว่า “เจ็บมากไหม ยอด”
“เจ็บสิ เพราะฉันไม่เชื่อเธอ ฉันจึงเจ็บตัว”
ยอดบอกพลอย

คำใหม่ในบทเรียน

กุม แกง เจ็บ ชน เชื่อ เด็กชาย ตน เต่าไฟ
เตือน แทน โน ผู้ชาย ผู้ยิ่งใหญ่ ระวัง ลอย
ลั่น เลื่อน ส่วน สี หน่อไม้ หน้ากาก หน้าผาก

หม้อข้าวหม้อแกง หม้อดินเผา หมี่ หุงข้าวต้มแกง
 เหงื่อ เหล้า แห่ ไหล กลัว กะหล่ำปลี เสรี
 หว่า ใหญ่ อันตราย

แบบฝึกอ่าน

อ่านทบทวนคำที่มีตัวสะกด

คำที่มี ง สะกด เป็นคำในมาตราแม่กง

ข้ง — ข — ะ — ง — ข้ง

ข้ง ทั้ง ยิง สิ่ง จิง ชิ่ง จุง เล็ง
 เอง แข็ง แรง คง โกง สอง ห้อง เกียง

คำที่มี น สะกด เป็นคำในมาตราแม่กน

วัน — ว — ะ — น — วัน

วัน หั่น ขาน ห่าน วิน ลั่น มิน ฟั่น
 ทุน วุ่น เห็น เล่น ทน สอน ร้อน เทียน

คำที่มี ม สะกด เป็นคำในมาตราแม่กม

ยาม — ย — ำ — ม — ยาม

ยาม ห้าม ริม ยืม ลืม ทุ่ม ชุม ตุม
เค็ม เล็ม แรม แก้ม ลม ล้อม ช่อม เสียม

คำที่มี ย สะกด เป็นคำในมาตราแม่เกย

กาย — ก — ำ — ย — กาย

ขาย ว่าย ทั่วย คู้ย ปู้ย โกย รอย ทอย
ลอย ค่อย ร้อย เคย สวย ป่วย ด้วย ถ้วย

คำที่มี ว สะกด เป็นคำในมาตราแม่เกว

กาว — ก — ำ — ว — กาว

กาว คาว ขาว ก้าว หิว ลิว นัว
เร็ว เลว แหว แก้ว แล้วย เดียว เทียว เคียว

อ่านเป็นคำ

แข็งแรง แสงเทียน เวียนวน จนมี สีแดง
 แสงมา หน้าร้อน อ่อนโยน โทนผม จมูก
 เกี้ยวข้าว ก้าวขา ค้าขาย ท้ายทอย เต้าเจี้ยว
 เทียวหา ขาวาว ขาวดี มีปุ๋ย คู้เขี่ย
 รอยนิ้ว หิ้วของ เขียนอ่าน ห่านยาง

ในเมืองมีบ้านสวยงามน่าชม ส่วนนอกเมืองมี
 ไร่นาน่าดู

อ่านคำยาก

อันตราย อ่านว่า อัน-ตะ-ราย (ออกเสียง ตะ
 กิ่งเสียง)

เสร็จ อ่านว่า เส็ด (จ สะกด อ่านออกเสียง
 เหมือน ด สะกด)

อันตราย - ถ้าเธอข้ามถนนไม่ระวัง เธอจะได้รับ
 อันตราย

เสร็จ - ถ้าเธอรีบทำงาน งานของเธอก็จะ
 เสร็จเร็ว

อ่านผันวรรณยุกต์ คำที่มี ห เป็นอักษร นำ

การผันวรรณยุกต์ คำที่มี ห เป็นอักษร นำ
ผันอย่างอักษรสูง

หมอ หม่อ หม้อ
ไหม ไหม่ ไหม้
หญ้า หย่า หย้า

หนอ หน่อ หน้อ
เหย เหย๋ เหย้
หรี หรี๋ หรี้

หนา หน้า หนี้ หนี้๋ หนอ หน่อ หมอ หม้อ
ไหม่ ไหม่ ไหม้ เหงื่อ เหงา เหลา เหล่า เหล้า
หญ้า ไหญ่ ไหว ไหว้ เหย เหย๋ เหยื่อ หรี

กาเหว่า

ไฟไหม้

เหงื่อไหล

ไหว้ครู

ถางหญ้า

เหงื่อไหล ผู้ใหญ่
หมู่บ้าน ปีใหม่
ป่าไผ่ เหล่านี้

ถางหญ้า หน้าที บะหมี่
ไฟไหม้ ยุเหย หรีไฟ
กาเหว่า ไหว้ครู ลูกเหว่า

อันตรายจากไฟฟ้า

ไฟฟ้ามีประโยชน์ต่อคนเรามาก เราใช้ไฟฟ้าทำงานได้หลายอย่าง เราหุงข้าวด้วยหม้อไฟฟ้า เราดูทีวีเราใช้พัดลมเมื่ออากาศร้อน แต่ไฟฟ้าก็มีโทษมาก ถ้าเราใช้ไฟฟ้าไม่ระวัง ไฟก็จะไหม้บ้าน ถ้าไฟฟ้าเข้าสู่ร่างกายเราก็จะได้รับอันตรายถึงตายได้

อ่านเสริมบทเรียน

บะหมี่ผู้ไม่กลัวอะไร

หม่อใหญ่เป็นหม่อประจำหมู่บ้าน ใครเจ็บไข้ จะมาให้หม่อใหญ่รักษา หมี่เป็นหลานชายของหม่อใหญ่ เขาชอบกินบะหมี่ หม่อใหญ่จึงเรียกเขาว่าบะหมี่ เขาชอบบอกใคร ๆ ว่า เขาเป็นคนเก่ง ไม่กลัวอะไรทั้งสิ้น

วันหนึ่ง หม่อใหญ่กับบะหมี่เข้าไปเที่ยวในป่า ระยะนี้เป็นหน้าฝน ต้นไม้ต้นหญ้าในป่าสดเขียว

งามตา ที่กอไผ่มีหน่อไม้หลายหน่อ ห่างออกไปมี
ต้นหว้าใหญ่ หมอใหญ่ไปนั่งพักที่ได้ต้นหว้า ส่วน
บะหมี่ดูหน่อไม้ที่กอไผ่ บะหมี่เห็นหมูป่าเดินมา
เขาตกใจกลัว เขาวิ่งไปหาหมอใหญ่ที่ได้ต้นหว้า

บะหมี่เล่าให้หมอใหญ่ฟังด้วยเสียงดังว่า เขา
เห็นหมูป่ามา หมอใหญ่ได้แต่หัวเราะ

บนต้นหว้ามีนกกาเหว่าหลายตัว มันกำลังกิน
ลูกหว้า นกกาเหว่าได้ยินเสียงของบะหมี่ มันตกใจ
ร้อง “กาเหว่า ๆ ” แล้วก็บินหนีไป หมอใหญ่พูดว่า
นกกาเหว่ามันกลัวเสียงของบะหมี่จึงบินหนี แต่นก
กาเหว่าไม่คุยอวดตัวว่ามันไม่กลัวอะไร

ระวังอันตราย

หนูหนูระวังกาย
ข้ามถนนดูดีดี
ไฟฟ้าประโยชน์มี
อย่าใช้มือแหย่ไฟ

อันตรายนั้นมากมี
รู้จักหนีเมื่อมีภัย
ใช้ไม่ดีไฟจะไหม้
เชื่อผู้ใหญ่พ้นภัยเอย

บทที่ ๔ สองพี่น้อง

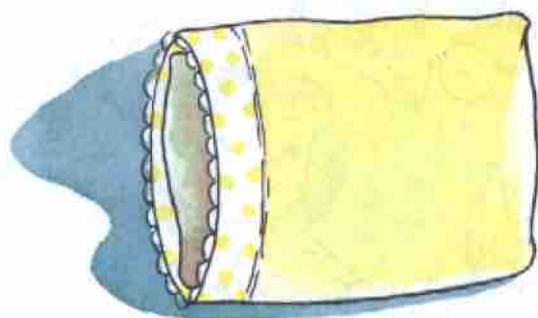
เจ้าหมึก

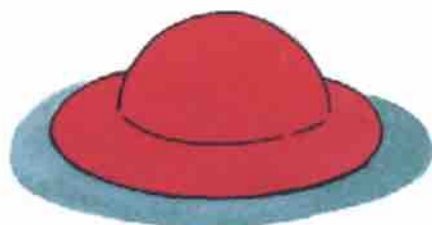
น้องหนู

กุหลาบ

หมอน

หมวก

เจ้าหมึกนอนหมอบอยู่ข้างต้นกุหลาบ

สองพี่น้อง

เช้าวันหนึ่งในหน้าหนาว อากาศหนาวเย็นมาก ยอดตื่นแต่เช้า แล้วรีบเก็บที่นอนหมอนมุ้ง เขา สวมเสื้อกันหนาวให้อบอุ่น วันนี้แม่ของยอดไป ซื้อของที่ตลาด ยอดช่วยแม่ทำงานบ้านหลายอย่าง เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ยอดจึงมาอ่านหนังสือ เขาอ่าน นิทานเรื่อง หนูน้อยหมวกแดง

น้องหนูเป็นน้องสาวของยอด น้องหนูตื่นแต่เช้า เธอสวมเสื้อกันหนาวสีเหลือง น้องหนูชอบเสื้อกันหนาวสีเหลืองมาก เพราะสีสวยและทำให้เธออบอุ่น

ตอนเช้าหมอกลงหนา น้องหนูเดินออกไปหน้าบ้าน เธอจะไปเล่นกับเจ้าหมึก เจ้าหมึกเป็นหมาของเธอ มันนอนหมอบอยู่ข้างต้นกุหลาบ เมื่อมันเห็นน้องหนู เจ้าหมึกก็ลุกขึ้นเดินมาหา น้องหนูจึงพามันไปเดินเล่นที่ลานบ้าน

ตอนสายแม่กลับมาจากตลาด ยอดกับน้องหนูออกมาจับแม่และช่วยแม่หิ้วของเข้าบ้าน ยอดถามแม่ว่า แม่ซื้ออะไรมาฝากเข้ากับน้องหนูบ้าง แม่ว่าซื้อข้าวเหนียวมาฝากยอด ซื้อมะขามหวานมาฝากน้องหนู และซื้อหมากมาฝากยาย

แม่ให้ยอดเอาหมากไปให้ยาย บ้านของยายอยู่ไม่ไกลจากบ้านของแม่ น้องหนูบอกแม่ว่าน้องหนูเอาหมากไปให้ยายก็ได้ แต่ยอดบอกว่า

น้องหนูไปบ้านยายคนเดียวไม่ได้หรอก เพราะมี
ข่าวว่าคนแปลกหน้ามาหลอกลวงและจับเด็กไปขาย
ยอดจะไปเป็นเพื่อนน้องหนู จะได้ไม่เป็นอันตราย
ระหว่างทาง

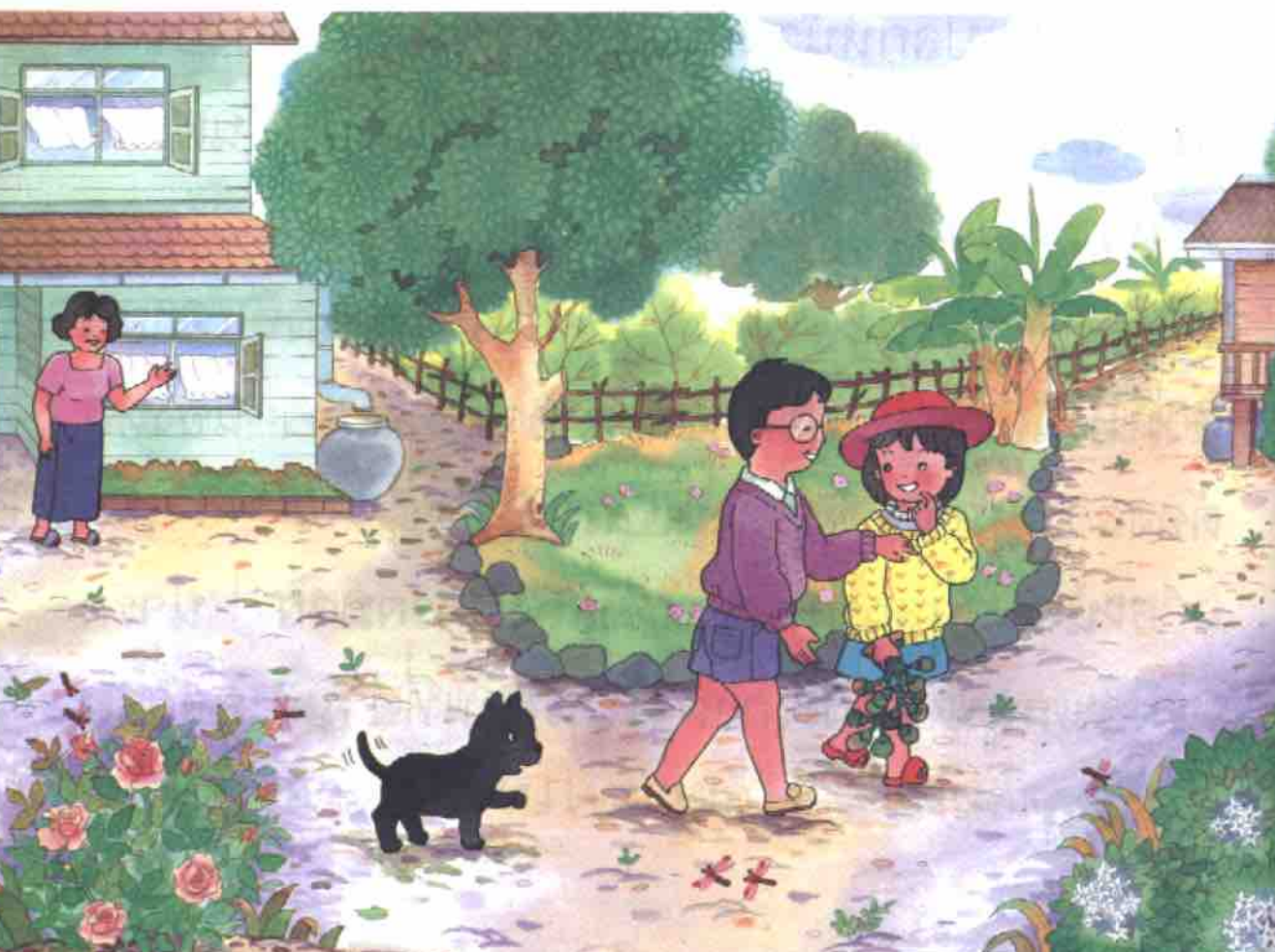
ยอดเข้าไปในบ้าน เขาหยิบหมวกสีแดงมา
สวมให้น้องหนู ยอดบอกว่า อากาศหนาว น้องหนู
ต้องสวมหมวก จะได้ไม่เป็นหวัด

“น้องหนูสวมหมวกแดงแล้วน่ารักมาก น่ารัก
เหมือนหนูน้อยหมวกแดงในนิทานที่อ่าน” ยอดชม
น้องหนู

น้องหนูสนใจนิทานเรื่องหนูน้อยหมีแดงมาก
จึงขอให้ยอเด่านิทานให้ฟัง ยอตอบว่าถ้ากลับ
จากบ้านยายแล้วเขาจะเล่าให้ฟัง

น้องหนูยิ้มอย่างพอใจ แล้วรีบชวนยอไป
บ้านยาย ยอไปกับน้องหนูเดินนำหน้า มีเจ้าหมีก
วิ่งตามหลัง

แม่ยืนดูยอจดจูน้องหนูไปบ้านยาย แล้วยิ้ม
อย่างมีความสุข

คำใหม่ในบทเรียน

กุหลาบ ข้าว ข้าวเหนียว จุง (เจ้าหมึก) แดง
 ตอน น้องสาว (น้องหนู) ฝาก มะขาม มั่ง เย็น
 รับ ลูก สวย สีเหลือง เลื้อกันหนาว หนาว หนาว
 หนูน้อยหมวกแดง หมวก หมอก หมอน หมอบ
 หมาก หยิบ หลอกหลวง หลั่ง หวัด หวาน อบอุ่น
 คนแปลกหน้า สุข อากาศ

แบบฝึกอ่าน

อ่านบททวนคำที่มีตัวสะกด

คำที่มี ก สะกด เป็นคำในมาตราแม่ กก

กัก — ก - สะ - ก — กัก

จาก ปัก ตัก ลูก เด็ก เสก แยก แจก
 ตก โยก โลก ฟอก ศอก เรือก เผือก เลือก

คำที่มี ด สะกด เป็นคำในมาตราแม่ กด

กั๊ด — ก — ะ — ด — กั๊ด

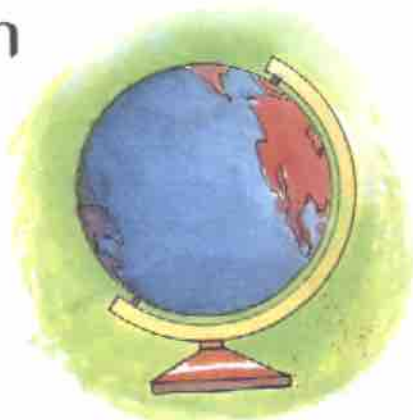
พัด บาด ขาด บิด ผุด พุด ชูด เข็ด
แผด ลด ไสด กอด จอด เกิด เขียด เลือด

คำที่มี บ สะกด เป็นคำในมาตราแม่ กบ

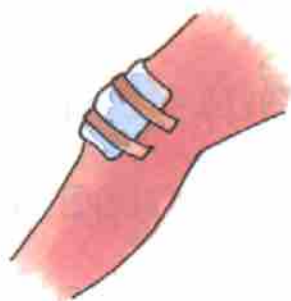
จັบ — จ — ะ — บ — จັบ

นับ คาบ ريب ทีบ ทูป ลูบ เจ็บ เล็บ
แสบ จบ โอบ ตอบ สอบ เรียบ เทียบ เกือบ

อ่านเป็นคำ

ลูกโลก

เข้าเจ็บ

เย็บผ้า

วัดตัว

หัวเผือก

พับเพียบ

กักไว้	ไม่พูด	ชุดลบ	ทบทวน	สวนผัก
รักชอบ	ตอบถูก	ลูกโลก	โยกเยก	เสกเป่า
เข้าเจ็บ	เย็บผ้า	หาพัด	วัดตัว	หัวเผือก
เชือกขาด	วาดใหม่	ไฟดับ	พับเพียบ	เรียบร้อย

อ่านคำยาก

ตลาด อ่านว่า ตะ-หลาด (ต ออกเสียง ตะ กิ่งเสียง)

อากาศ อ่านว่า อา-กาด (ศ สะกด อ่านออกเสียง
เหมือน ด สะกด)

ตลาด - แม่ไปซื้อของที่ตลาด

อากาศ - พุ่่งนามีอากาศสดชื่น

อ่านคำที่มี ห เป็นอักษรนำ มีตัวสะกด

หงอน	หงอย	หงาย	หนวก	หนอน	หนัง
เหนียว	เหน็บ	หนีบ	หนวด	หมด	หมอน
หมัด	หมาก	หมูน	เหมือน	หมาย	หยด
หยาบ	หยิบ	หยุด	หลง	หลวง	หลาย
หลับ	หวัง	หวัด	แหวน	หрок	หญิง

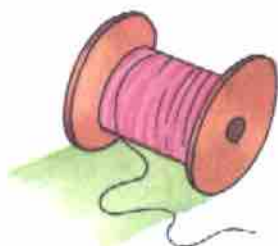
อ่านเป็นคำ

จดหมาย

หงายมือ

หลอดด้าย

ไว้หนวด

ทำหมอน

นอนหลับ

จดหมาย หงายมือ
ไว้หนวด หมวดหมู่
หลอดด้าย หายหมด
นอนหลับ หลงทาง
ข้าวเหนียว เหลี้ยวมอง

ถือหมาก หยากไย
หมู่หยอง ทองหยอด
หยดน้ำ ทำหมอน
ข้างหลวง หญิงสาว
ของหวาน หลานสาว

อ่านผันวรรณยุกต์ คำที่มี ห เป็นอักษรนำ มีตัวสะกด

การผันวรรณยุกต์ คำที่มี ห เป็นอักษรนำ
ผันอย่างอักษรสูง

หาย ห่าย ห้าย
หมาย หม่าย หม้าย

หมอน หม่อน หม้อน
หนวง หน่วง หน้วง
เหน้อย เหนื่อย เหนื่อย
หมั่น หมั่น หมั่น

หงอม หง่อม หง้อม
หยั่ง หยั่ง หยั่ง
เหลื่อม เหลื่อม เหลื่อม
หวาน หวาน หวาน

อ่านเป็นคำ

หมอน หม่อน หมั่น หมั่น เหมือน หวาน
หวาน เหลื่อม เหลื่อม หน่วง หง่อม เหนื่อย
หยั่ง หยั่ง หง่าง หลั่ง หลั่ง เหลี่ยม

สีเหลือง

ไถหว่าน

แก่งอ่อม

เหวี่ยงแห แก่งอ่อม ย่อมเหนียว หน่ายหนี
 สีเหลือง เหลืองล้ำ สวนหม่อน หมั่นทำ
 หลั่งไหล หมั่นไว้ ไถหว่าน ห้างแห่ง

อาหารของตัวไหม

ใบหม่อนเป็นอาหารของตัวไหม ถ้าเราจะเลี้ยงตัวไหม ก็ต้องปลูกต้นหม่อน เพราะตัวไหมกินใบหม่อน ต้นหม่อนเป็นต้นไม้ที่ปลูกง่าย ต้นหม่อน

จะขึ้นงอกงามดีในหน้าฝน ชาวบ้านจะเก็บใบหม่อน
ไปเลี้ยงตัวไหม ตัวไหมจะทำใยไหมเป็นรังหุ้มตัว
เขาจะเอาใยไหมไปทอเป็นผ้าไหม ผ้าไหมใช้ตัด
เสื้อผ้า ใช้ทำกระเป๋าก็ได้สวยงาม

อ่านเสริมบทเรียน

ไม่มีคำตอบ

เช้าวันหนึ่งในหน้าหนาว หมอกลงหนา ตาหวัง
พาหลานชายชื่อหลงไปนั่งตกปลาที่หนองน้ำหลัง
หมู่บ้าน ตาหวังสวมหมวก แกนั่งถือคันเบ็ด และ
มองไปที่หนองน้ำอย่างไม่มีความหมาย นานๆ แก
ก็ยกคันเบ็ดขึ้นมาดูว่าปลากินเหยื่อหรือยัง เจ้าหลง
ก็จะถามว่า “ตาได้ปลาไหม” เสียงตาหวังก็จะ
ตอบว่า “ยัง”

สายแล้วหมอกค่อย ๆ จางหายไป แสงแดด
ยามสายในหน้าหนาวไม่ร้อนนัก ตั้งแต่เช้าตาหวัง
ตกปลาหมอได้เพียงตัวเดียว แกบอกเจ้าหลง
หลานชายว่า “หลงกลับบ้านเถอะลูก เดี่ยวจะไป
โรงเรียนไม่ทัน” ตาหวังกับเจ้าหลงจึงลุกขึ้นเดิน
กลับบ้านอย่างรวดเร็ว

เจ้าหลงเหลือวไปมองหนองน้ำอีกครั้ง แล้วพูดว่า
“ช่างไม่มีปลาเลยนะตา”

“แต่ก่อนปลาในหนองน้ำชุกชุมมาก ไม่ว่าปลาหมอ
ปลาดุก หรือปลาอื่น ๆ เมื่อตาเป็นเด็ก น้ำใสสะอาด
เต็มหนอง ตามาจับปลาในหนองน้ำเดียวเดียวก็ได้
ปลาจำนวนมาก แต่เดี๋ยวนี้คนเกิดมากขึ้น จับปลา
กินกันมากจนปลาเกิดไม่ทัน น้ำในหนองก็ไม่สะอาด
เหมือนแต่ก่อน เราจึงตกปลาได้ไม่มาก” ตาหวังพูด
ให้เจ้าหลงฟัง

“ต่อไปเราจะเอาอะไรกิน” เจ้าหลงพูดขึ้น แต่ไม่มี
คำตอบจากตาหวัง

หน้าหนาวหมอกหนา

หน้าหนาวหมอกหนา	ยายย่าเหน็บหนาว
ลูกหลานหมั่นเฝ้า	เอาใจย่ายาย

ปู่ตาของเรา
ลูกหลานทั้งหลาย
หาผ้าห่มนอน
ผิงไฟให้อุ่น
ท่านเลี้ยงเรามา
เราหวังตั้งใจ

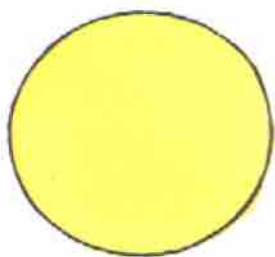
เจียบเหงาเหนื่อยหน่าย
มันหมายแทนคุณ
หาหมอนให้หนุน
ไม่วุ่นวายใจ
วันหน้าเติบโตใหญ่
ท่านได้พึ่งพา

บทที่ ๕ ก๊องจอมกิน

กลม

ถวาย

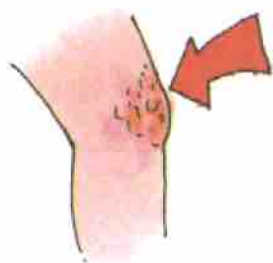
อ้วน

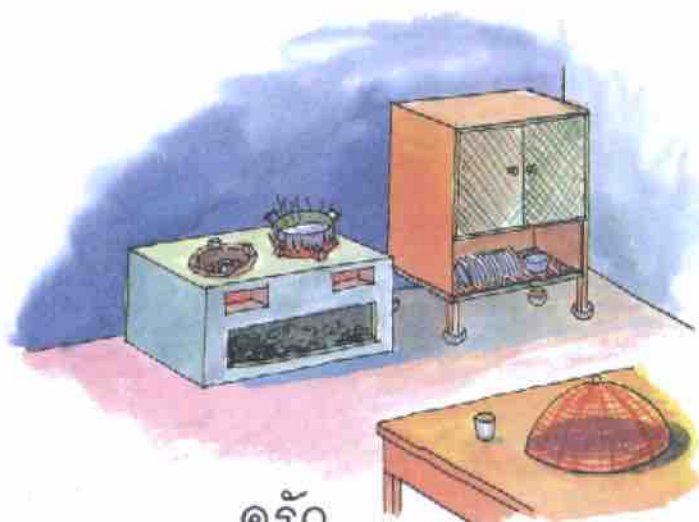
ขนมเม็ดขนุน

ขนุน

ถลอก

ครัว

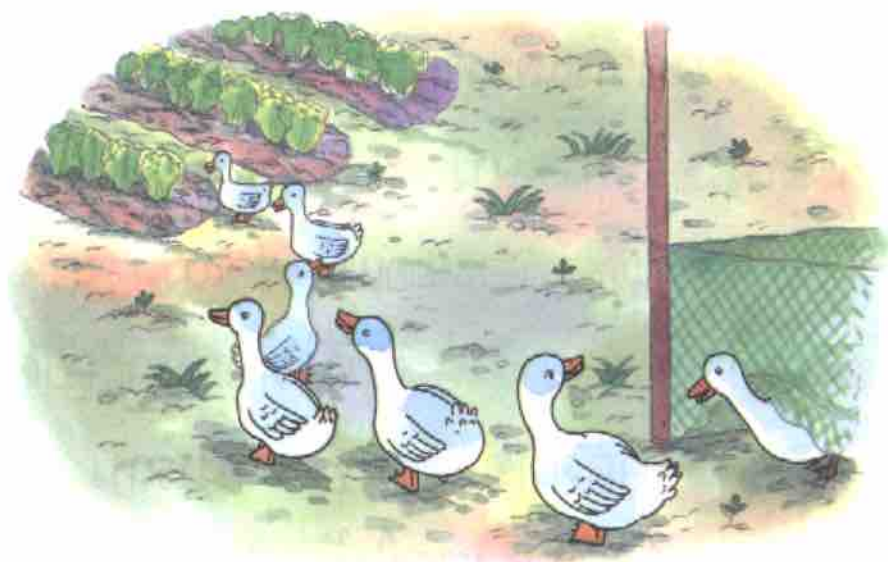
ก้องจอมกิน

ก้องเป็นคนกินเก่ง ใคร ๆ จึงเรียกเขาว่า “ก้องจอมกิน” เขาชอบกินขนมหวาน ขนมหวานทำให้อ้วนและฟันผุ ก้องจึงอ้วนและฟันผุ แม่บอกว่า ก้องอ้วนจนตัวกลมเหมือนลูกขนุน

ก้องเป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่ พ่อแม่จึงรักก้องมาก แม่ให้ก้องเลี้ยงเป็ด เขามีหน้าที่ให้อาหารเป็ดทุกวัน แม่บอกก้องว่า “เด็กดีต้องช่วยทำงานบ้าน ต้องขยันทำงานและทำหน้าที่ของตนให้ดี ไม่เกลไถล”

วันหนึ่งพ่อของก้องไปต่างจังหวัด ก้องอยู่บ้านกับแม่ แม่ทำขนมมีข้าวเหนียวสังขยา และเม็ดขนุน แม่จะเอาขนมไปถวายพระที่วัด และแบ่งไว้ให้ก้องกินด้วย แม่ให้ก้องเฝ้าบ้าน และช่วยเลี้ยงเป็ด แม่บอกว่า เราต้องให้เป็ดกินอาหารให้อิ่ม มันจะได้แข็งแรงและโตเร็ว

ตอนสายวันนั้น ก้องอยากกินขนม เขาจึงเข้าไปในครัว ก้องกินขนมอย่างเอร็ดอร่อย เขาได้ยินเปิดในเล้าร้องเสียงดัง ก้องรู้ว่าเปิดกำลังหิว แต่เขาก็ยังไม่ยอมลุกจากเก้าอี้ ก้องคิดว่าเขาต้องกินขนมให้อิ่มก่อน แล้วจะออกไปเอาข้าวให้เป็ดกินทีหลัง

เปิดในเล้าหิวมาก จึงหนีออกจากเล้า มันเดินตามกันเป็นแถว เข้าไปในสวนผัก เปิดทั้งฝูงกินผัก และเหยียบย่ำผักจนเสียหาย

แม่กลับจากวัด แม่เห็นเปิดกำลังกินผักอยู่ในสวน บางตัวเดินออกไปที่ถนน แม่ร้องเรียกก้องให้ออกมาดู ก้องได้ยิน ก็รีบวิ่งออกมา เขาไม่ทันระวังตัว จึงลื่นล้มลง เขาของก้องถลอก เขารีบลุกขึ้นแล้วเดินเขยกไปหาแม่ แม่กับก้องช่วยกันต้อนเปิดเข้าเล้า แม่กับก้องวิ่งกันจนเหนื่อยกว่าจะต้อนเปิดเข้าเล้าได้

ก้องบอกแม่ว่า ก้องไม่ดูแลเปิดให้ดี ปล่อยให้เปิดกินผักจนเสียหาย ก้องจะไม่กินขนมสามวัน

คำใหม่ในบทเรียน

ขนุน ขยัน เขยก เข้า จังหวัด ต่อน ถลอก ถวาย
 เถลไถล แบ่ง เป็ด ฝูง เรียก เล้า สวน สังขยา
 เสียหาย เหนื่อย เหยียบย่ำ อ้วน อิ่ม ครัว ปล่อย
 เม็ดขนุน หน้าที่ เอร์็ดอ่อย

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

เอร์็ดอ่อย อ่านว่า อะ-เหฺร็ด-อะ-หฺร่อย

อ่านคำอักษรสูงนำอักษรต่ำ

คำที่ขึ้นต้นด้วย ขณ- ขน- ขม- ขย- จณ-
 จล- จว- ถน- ถม- ถล- ถว- เรียกว่า
 อักษรนำ ออกเสียงอักษรตัวหน้าเป็นเสียงสระอะ
 กึ่งเสียง และออกเสียงอักษรตัวหลังเป็นเสียง
 วรรณยุกต์ตามอักษรตัวหน้า

ขนม	ขนัด	ขนาน	ขนุน	แขนง
ขมวด	ขมุก	ขมัว	ขมี	ขมัน
ขยะ	ขยา	ขย่า	ขยัน	ขยาย
จนวน	ไจน	ฉลาด	ฉลาด	ฉลอง
เฉลย	เฉลิม	จวี	จวัด	เฉวียน
ถนน	ถนน	ถนน	ถนน	ถนน
ถล้า	ถลอก	ถลัน	ถลา	ถล

อ่านเป็นคำ

ปลาฉลาม

แว่นขยาย

ปลาแขยง

ขณะนี้	เกินขนาด	ขมุกขมัว	ขมวดเชือก
ปลาแขยง	ขยายตัว	สังขยา	คนขยัน
ถังขยะ	แว่นขยาย	ขยะแขยง	ออกถนน
เถลไถล	ถลึงถล้า	เข้าถลอก	ถนนไว
ถวายเป็น	ปลาฉลาม	ฉลาดเฉลียว	คำเฉลย

อ่านผันวรรณยุกต์อักษรสูงนำอักษรต่ำ

การผันวรรณยุกต์อักษรสูงนำอักษรต่ำ ขณ-
 ขน- ขม- ขย- จน- จล- จว- ถน- ถม- ถล-
 ถว- จะผันอย่างอักษรสูง

ขี — ขิ — ขิ
 ขย — ขย — ขย

ขย ขย ขย
 ขย้า ขย้า ขย้า
 ขยั่น ขยั่น ขยั่น
 ขยุ่ม ขยุ่ม ขยุ่ม

ขยิม ขยิม ขยิม
 ขยอน ขยอน ขยอน
 ขย้า ขย้า ขย้า
 ขยิม ขยิม ขยิม

อ่านเป็นคำ

ขย ขย้า ขย้า ขยั่น ขยุ่ม
 ขยิม ขยอน ขย้า ขยิม ขย้า

ขยำผ้า

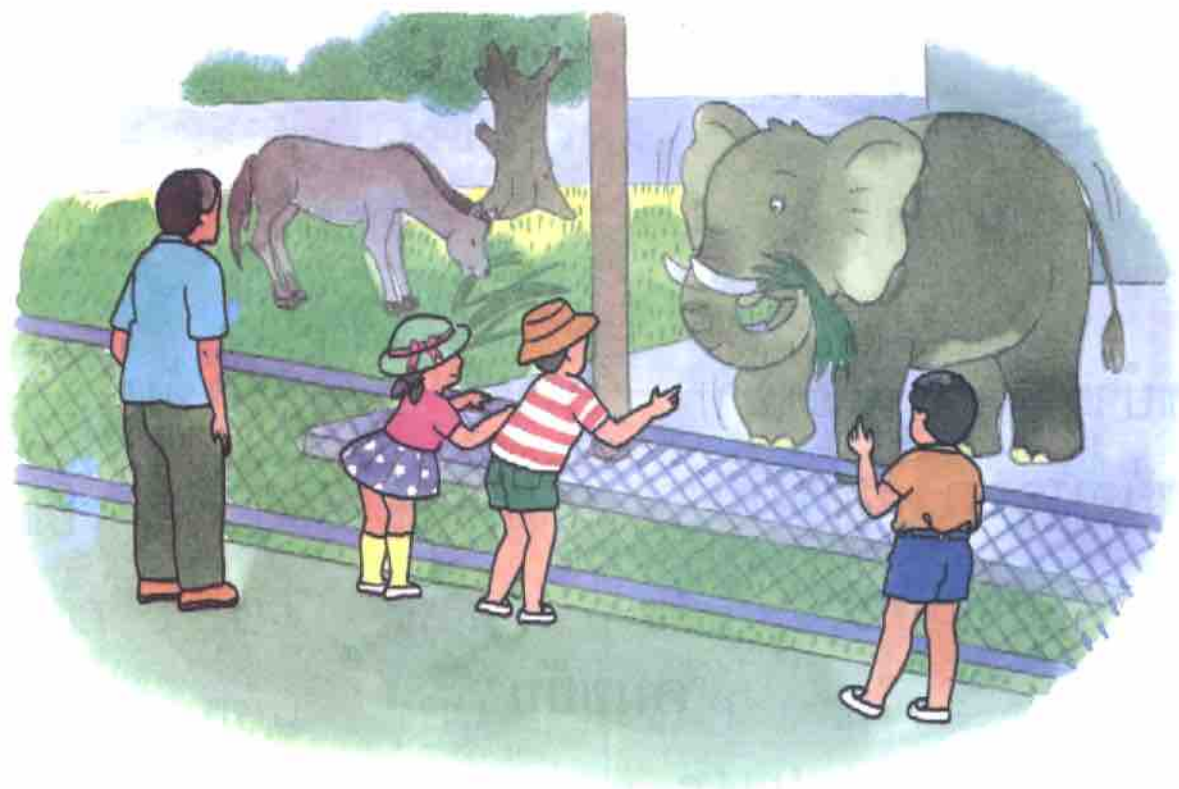
เสือขยำ

ขยำผ้า	เสือขยำ	เท้าขี้	จับขยุ้ม
ขย่อนออก	นกขมิ้น	กินขมำ	เขม่าไฟ

คนขยัน

คนขยันชอบทำงานและหมั่นหาความรู้ เพื่อจะได้ทำงานด้วยความฉลาดและรอบคอบ ดังตัวอย่าง ป้าเฉลียว ป้าเฉลียวเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้า ทำขนมเม็ดขนุนและข้าวเหนียวสังขยาไปขายที่ตลาด ป้าเฉลียวบอกใคร ๆ ว่า ถ้าคนเราขยัน ทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

อ่านเสริมบทเรียน

ลิงจอมชนถูกหลอก

ประสมเป็นพี่ชาย ประภาเป็นน้องสาว ทั้งสอง
 คนเป็นพี่น้องที่รักกัน ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกัน
 พี่ก็รักน้อง น้องก็รักพี่ พี่พูดกับน้องด้วยวาจา
 ไพเราะ น้องก็พูดกับพี่ด้วยวาจาที่น่าฟัง

วันหนึ่ง ประสมชวนประภาไปเที่ยวสวนสัตว์
ประภาบอกกับประสมว่า “พี่ประสม น้องจะ
สวมหมวกที่คุณแม่ซื้อให้” ประสมรู้ว่าประภา
อยากจะสวมหมวกใบใหม่ ทั้งสองไปขอแม่เพื่อไป
เที่ยวสวนสัตว์

ทั้งสองคนพี่น้องไปถึงสวนสัตว์ ต่างเดินดูสัตว์
ต่าง ๆ นกขมิ้นบินไปบินมา ช้างม้ากำลังกินหญ้า
เสือกำลังขย่ำกินอาหาร ขณะที่ประสมพาประภา
เดินดูสัตว์ต่าง ๆ ประภาก็ร้องด้วยความตกใจ
เพราะลิงตัวหนึ่งแย่งหมวกจากประภาหนีขึ้นไปบน
ต้นไม้ มันสวมหมวกของประภา ทำท่าเอียงคอ
เอียงหน้าหลอกล้อประภา บางทีมันก็เอาหมวกมา
ขยุ้มเล่น แล้วก็นำไปสวมบนหัวของมัน

ประสมคิดจะเอาหมวกของประภาคืนมา เขา
บอกกับประภาว่า “น้องไม่ต้องตกใจไปนะ พี่จะ
หลอกลิงเอาหมวกคืนมาให้ตัวเอง”

“พี่จะทำอย่างไรคะ” ประภาถาม

“น้องดูเอาเองก็แล้วกันว่าพี่จะทำอย่างไร” ประสม พุดแล้วก็เดินไปได้ต้นไม้ที่ลิงอยู่ ลิงจอมซนมองดูประสม ประสมทำท่าเดิน ลิงก็ทำท่าเดิน ประสมทำท่าบีบขมับ ลิงก็ทำท่าบีบขมับ ประสมทำท่าหยิบหมวก ลิงก็หยิบหมวกตาม ประสมทำท่าสวมหมวก ลิงก็สวมหมวกตาม ประสมทำท่าถอดหมวกแล้วโยนออกไป ลิงก็ถอดหมวกแล้วโยนออกไปด้วย หมวกก็ตกลงมาบนพื้น

ประภาดีใจที่ประสมหลอกลิงจอมซนเอาหมวกคืนมาได้ ลิงจอมซนไม่รู้จักคิด จึงถูกประสมหลอกได้ ทั้งสองคนต่างหัวเราะมีความสุขที่ได้หมวกคืนมา

หนูฉวี

คุณตาไปตลาด
ขยับเขยักตน

หนูฉวีได้ฉลาด
เห็นตาขณะนั้น

คุณตาว่าหนูจำ
ไปเถิดตาชอบใจ

หนูฉวีคนขยัน
น้ำใจก็อารี

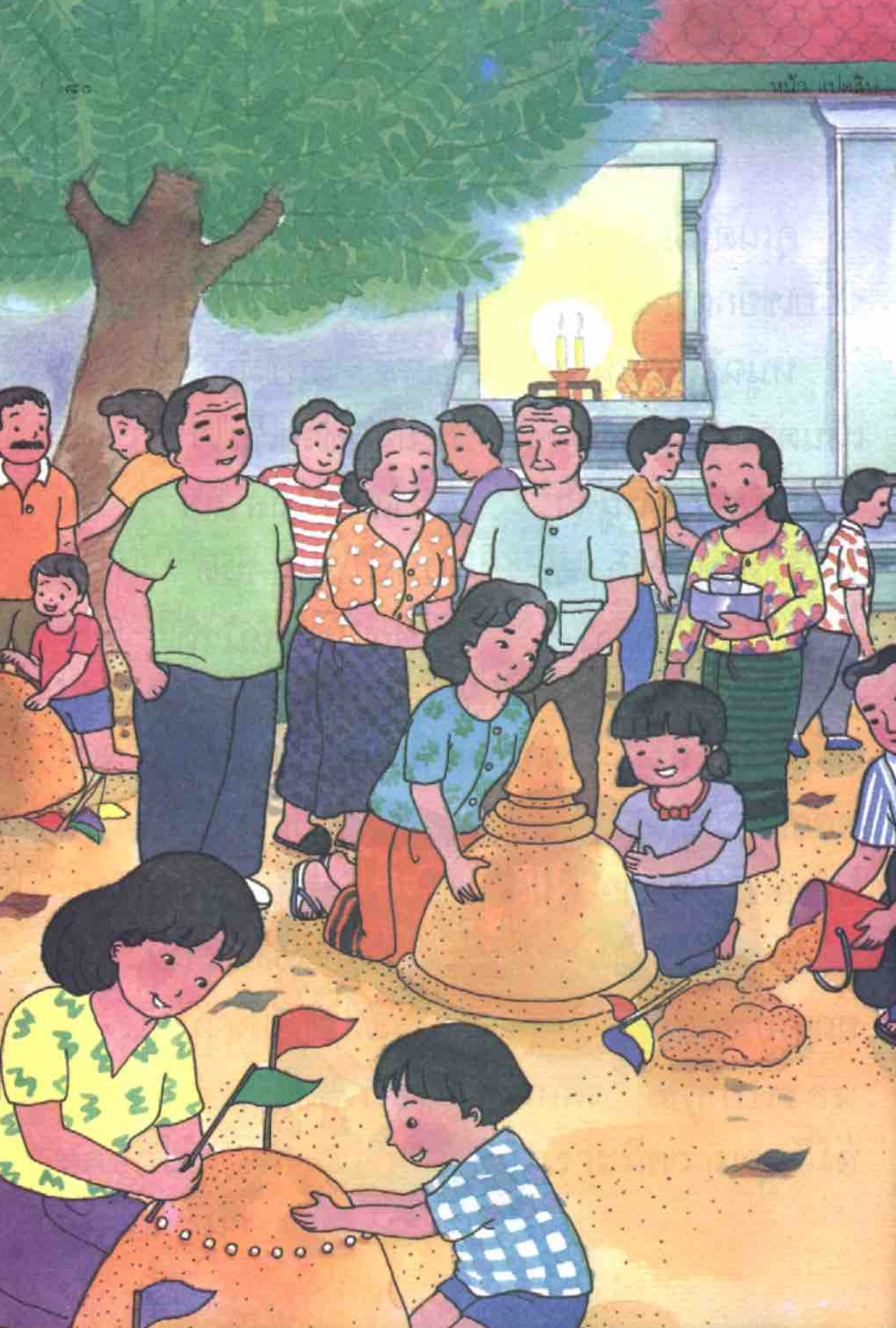
แกขยายด้ามถนน
หกล้มจนถลาถลัน

ไปตลาดขมิ้นมัน
รีบถลันช่วยเร็วไว

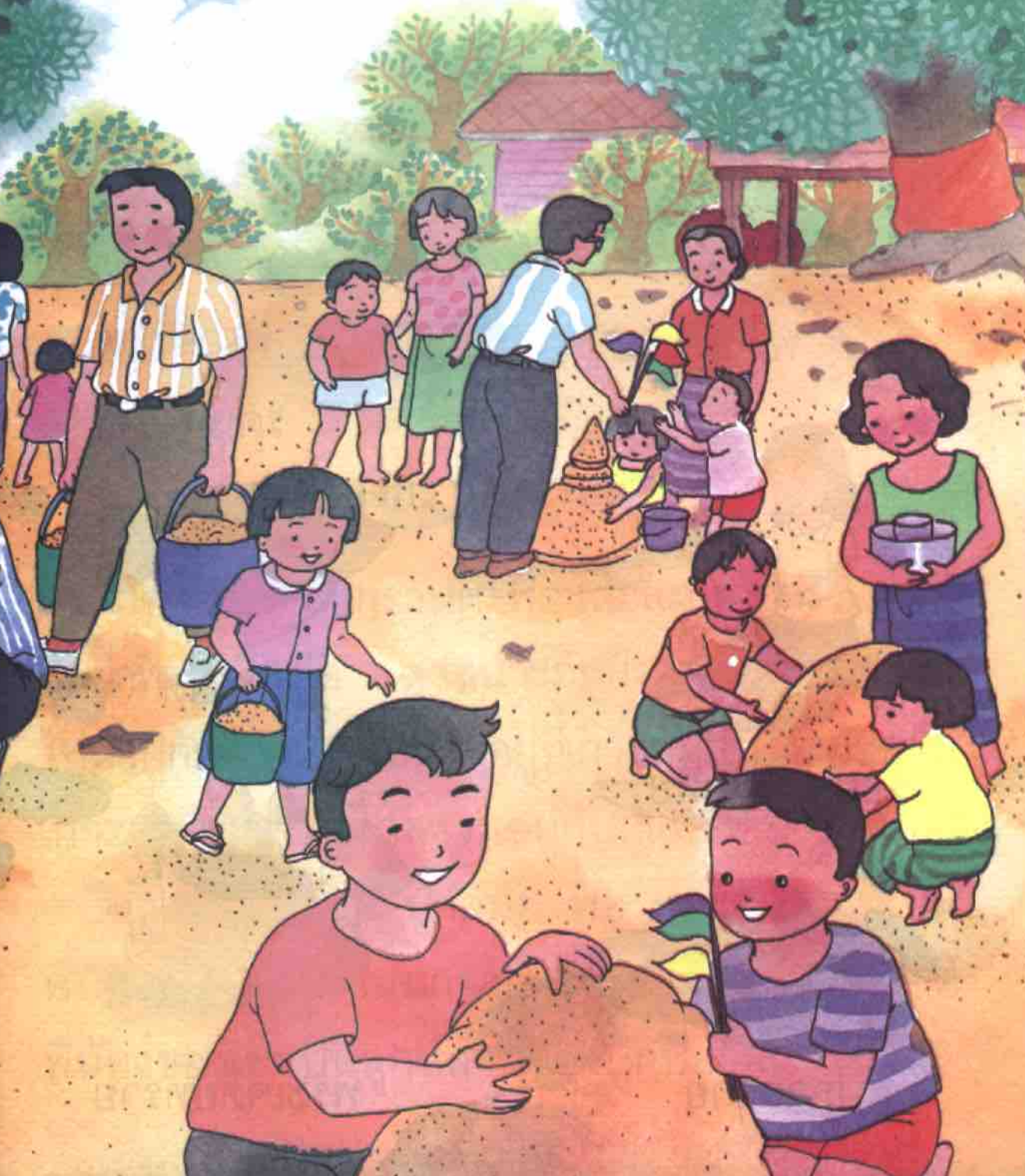
เดี๋ยวแม่ว่าเถลไถล
ขนมนี้ให้หนูคนดี

ทุกทุกวันทำหน้าที่
เด็กเช่นนี้ฉลาดเฉลียว

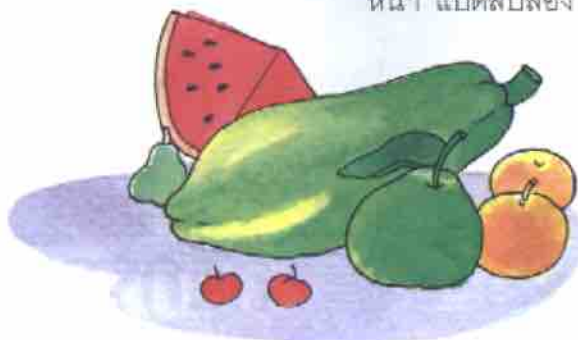

บทที่ ๖ สงกรานต์บ้านย่า

กลางคืน

ผลไม้

พวงมาลัย

รดน้ำ

ร้อยพวงมาลัย

ปลาสด

ปลาสวาย

พระเจดีย์ทราย

สงกรานต์บ้านย่า

ก่อนถึงวันสงกรานต์ พ่อและแม่พาอารีไปหาปู่กับย่าที่ต่างจังหวัด ลุงเสนาะกับป้าสมัยก็พาครอบครัวไปหาปู่กับย่า ลุงเสนาะอยู่ที่เกาะสมุย ป้าสมัยอยู่ที่เกาะเสม็ด ส่วนอาสงวนอยู่กับปู่และย่า พ่อบอกอารีว่า “ลุงเสนาะ ป้าสมัย พ่อ และอาสงวนเป็นพี่น้องกัน เราทุกคนมาจากครอบครัวเดียวกัน ญาติพี่น้องของเราเป็นลูกหลานของปู่กับย่า”

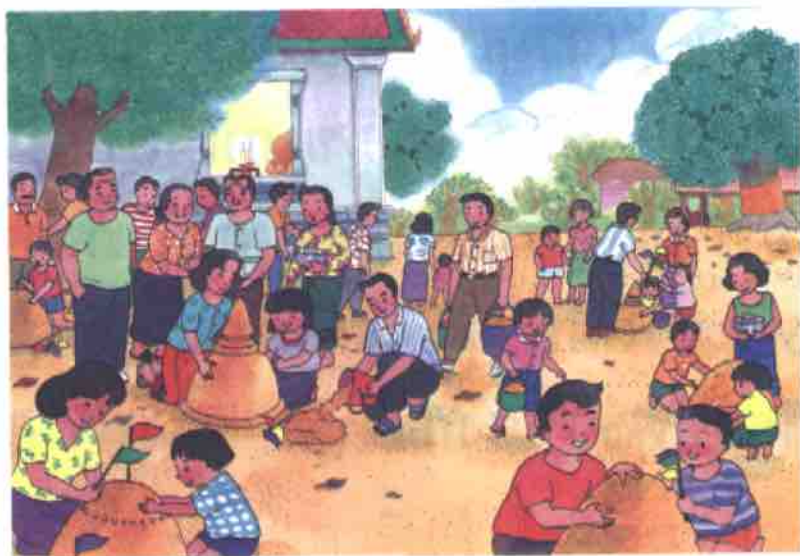

ทุกคนดีใจที่ได้พบกัน ลูกหลานต่างมีของมาฝาก ปูกับย่า ผู้ใหญ่นั่งคุยกันในบ้าน ส่วนเด็ก ๆ ลงไปเล่นที่ลานบ้านอย่างสนุกสนาน ปูกับย่ามองดูหลาน ๆ เล่นกันอย่างมีความสุข เย็นวันนั้นทุกคนนั่งล้อมวงกินอาหารกันอย่างเอร็ดอร่อย

พอถึงกลางคืน แม่ ป้า และอาช่วยกันทำอาหารไว้ถวายพระตอนเช้า ส่วนเด็ก ๆ เข้ามานั่งล้อมย่า อารีขอให้ย่าเล่านิทานให้ฟัง ย่าเล่านิทานหลายเรื่อง และเล่าเรื่อง นางสงกรานต์ ให้ฟังด้วย เด็ก ๆ นั่งฟังอย่างตั้งใจ

เช้าวันรุ่งขึ้น แม่ ป้า และอาช่วยกันจัดอาหาร
ไปถวายพระ อาหารมีหลายอย่าง เช่น แกงคั่ว
หน่อไม้กับปลาสุวย ปลาสดทอด ขนมเม็ดขนุน
และขนมหม้อแกง อาสงวนแกะสลักผลไม้อย่าง
สวยงาม ส่วนย่ากับเด็ก ๆ ช่วยกันเก็บดอกมะลิ
มาร้อยพวงมาลัยเพื่อถวายพระ เสร็จแล้วทุกคนก็รีบ
แต่งตัวไปวัด

ที่วัดมีคนมาทำบุญมากมาย ทุกคนทำบุญแล้ว
ก็มาร่วมกันสรงน้ำพระและก่อพระเจดีย์ทราย อารี
และญาติพี่น้องของเธอช่วยกันก่อพระเจดีย์ทราย
อย่างสวยงาม เสร็จแล้วพากันกลับบ้าน และร่วมกัน

รดน้ำขอพรปู่กับย่า ปู่กับย่าก็อวยพรให้ลูกหลาน
มีความสุข

พ่อบอกอาว่า วันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่
ของไทย เดี่ยวนี้ถือว่าวันสงกรานต์เป็นวันแห่ง
ครอบครัวอีกด้วย

คำใหม่ในบทเรียน

ก่อ เกาะสมุย เกาะเสม็ด แกงคั่ว แกะสลัก
ขนมหม้อแกง คุย เช่น ดอก เดี่ยวนี้ ตั้งใจ
ทอด ปลาสลิด ปลาสวาย ป้า (ป้าสมัย) ปู่
พวงมาลัย เพื่อ ย่า รดน้ำ ร่วม ร้อย รุ่งขึ้น
ล้อม ล้อมวง (ลุงเสนาะ) วันขึ้นปีใหม่ หลาน
อา (อาสงวน) กลางคืน ขนมเม็ดขนุน ขอพร
ครอบครัว ญาติพี่น้อง ทำบุญ (นางสงกรานต์)
ผลไม้ พระเจดีย์ทราย ลูกหลาน วันสงกรานต์
วันแห่งครอบครัว สงกรานต์ สรงน้ำ สวยงาม
อวยพร

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

- ขอพร อ่านว่า ขอ-พอน (ร สะกด อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด)
- อวยพร อ่านว่า อวย-พอน (ร สะกด อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด)
- บุญ อ่านว่า บุน (ญ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด)
- ญาติ อ่านว่า ยาด (ติ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด)
- ทราย อ่านว่า ชาย (ทร อ่านออกเสียง ช)
- สงฆ์ อ่านว่า สง-น้ำ-พระ (สร อ่านออกเสียง ส)
- พระเจดีย์ อ่านว่า พระ-เจ-ดี (ย็ เรียกว่า ยการ์นต์ ไม่อ่านออกเสียง)
- สงกรานต์ อ่านว่า สง-กราน (ต้ เรียกว่า ตการ์นต์ ไม่อ่านออกเสียง)

- ขอพร - ในวันสงกรานต์ลูกหลานไปรดน้ำ
ขอพรจากญาติผู้ใหญ่
- อวยพร - ผู้ใหญ่อวยพรให้ลูกหลานมีความสุข
- บุญ - คุณยายพาฉันไปทำบุญที่วัด
- ญาติ - ปู่ ย่า ตา ยายเป็นญาติผู้ใหญ่ของเรา
- ทราย - เด็ก ๆ ชอบไปวิ่งเล่นที่หาดทราย
- พระเจดีย์ สงกรานต์ - ผู้ใหญ่และเด็ก ๆ ก่อพระ-
เจดีย์ทรายในวันสงกรานต์
- สรงน้ำพระ - วันสงกรานต์เราไปสรงน้ำพระที่วัด

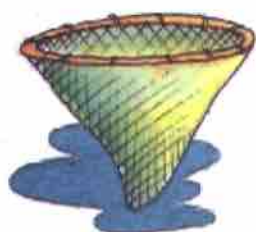
อ่านสะกดคำที่มี ผ และ ส เป็นอักษรนำ

ผง- ผน- ผย- ผล- ผว- เรียกว่า ผ เป็น
อักษรนำ ง น ย ล ว

สง- สน- สม- สย- สล- สว- เรียกว่า ส
เป็นอักษรนำ ง น ม ย ล ว

ผงะ	ผงก	ผยอง	ผวา	ผยอง	สงบ
สงัด	สงวน	สนาม	สนิม	สนุก	สนม
สนอง	สมัน	สมัย	สมาน	สมิง	สมอ
สมอง	เสมอ	เสมอ	สยาม	สยาย	สละ
สลัก	สลัว	สลา	สลาด	สลาย	สลึง
สลบ	สลอน	แสดง	สวาย	สวิง	เสวียน

อ่านเป็นคำ

สวิง

สลึง

เสวียน

สมอเรือ

ต้นเสมอ

เนื้อสมัน

ผงกหัว ผงะหงาย แพนกนี้ ทำผยอง หวาดผวา
 ป่าสงวน สนุกสนาน ตามสนอง สมัยเก่า มันสมอง
 เลือสมิง สมองเรือ เนื้อสมัน ต้นแสม เมืองสยาม
 สยายผม แลสลอน ของแสงลง แกะสลัก เสียสละ
 มีดสลัว ตักสวิง แสงวงหา เสวียนหม้อ ปลาสวาย

เนื้อสมันอยู่ในป่าสงวน
 เมืองสยามก็คือเมืองไทย
 หมอห้ามคนใช้กินของแสงลง

อ่านผันวรรณยุกต์อักษรสูงนำอักษรต่ำ

การผันวรรณยุกต์อักษรสูงนำอักษรต่ำ ผง- ผน-
 ผย- ผล- ผว- สง- สน- สม- สย- สล- สว-
 จะผันอย่างอักษรสูง

สา — สำ — ส้า

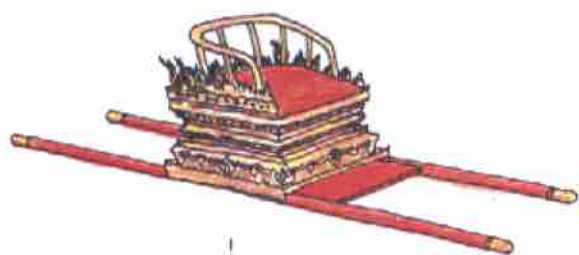
สง่า — ส่ง่า — ส้ง่า

สง่า สง่า สง่า
สว่าง สว่าง สว่าง

สนั่น สนั่น สนั่น
เสียง เสียง เสียง

อ่านเป็นคำ

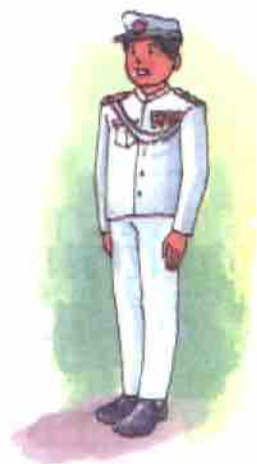
สง่า เสียง สนั่น เสียง สว่าง

เสียง

แสงสว่าง

สง่า

สง่า สงบเสียง ดังสนั่น หามเสียง แสงสว่าง

เขาเป็นคนสง่า

ผู้หญิงต้องรู้จักสงบเสียง

ห้องเรียนต้องมีแสงสว่างเพียงพอ

แต่งกายสะอาดมีสง่า

เสื้อผ้าที่เราสวมใส่ต้องสะอาด เราจึงต้องซัก
เสื้อผ้าให้สะอาดอยู่เสมอ ถ้าเสื้อผ้าขาด เราก็ต้อง
เย็บให้เรียบร้อย เราสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาดและ
เรียบร้อย จะทำให้เราเป็นคนมีสง่า

อ่านเสริมบทเรียน

เสือสมิง

วันหนึ่ง ตาเสี้ยมเล่าให้เด็ก ๆ ฟังว่า แต่ก่อน
เมืองไทยเรียกว่า เมืองสยาม มีป่าสงวนมาก ป่าสงวน
คือป่าที่ห้ามตัดไม้ทำลายป่า ในป่าจึงมีต้นไม้ขึ้นที่บ
มีสัตว์ป่ามากมาย เช่น เนื้อสมัน ช้าง ลิง เสือ
เป็นต้น แม่น้ำลำคลองก็มีปลาชุกชุม มีทั้งปลาสลิด
ปลาสวาย และปลาสลัด

ตาเสี้ยมได้เล่านิทานเรื่องเสือสมิงให้เด็ก ๆ ฟังว่า
ใกล้ป่าสงวนแห่งหนึ่ง มีบ้านหลังหนึ่ง บ้านหลังนี้
เป็นบ้านของลุงสมาน รอบ ๆ บ้านของลุงสมานมี
ต้นไม้ใหญ่อายุนานเต็มและเงียบสงัด ป่าสงวนแห่งนี้
มีเสือตัวหนึ่ง ชาวบ้านลือกันว่าเป็นเสือสมิง บางที
เสือตัวนี้ก็เป็นคนเข้ามาในหมู่บ้าน และหลอกให้คน
ในหมู่บ้านเข้าไปในป่าเสมอ ๆ แล้วเสือสมิงก็จับกิน
เป็นอาหาร

วันหนึ่ง สง่าหลานของลุงสมานไปเก็บลูกสมอ
ใกล้บ้าน ไปพบหญิงสาวนั่งสยายผมอยู่ใต้ต้นสมอ

สง่าเดินไปพุดด้วย หญิงสาวก็เป็นเสือสมิง จะกัดสง่า
สง่าวิ่งหนีและร้องให้คนช่วย

ลุงสมานนั่งรอสง่า ได้ยินเสียงร้องของสง่า จึง
ถือปืนวิ่งเข้าไปดู พบเสือสมิงกำลังวิ่งไล่ตามสง่า
ลุงสมานจึงยิงเสือสมิง เสียงปั้งดังสนั่น เสือสมิง
ผงะหงาย แล้ววิ่งหายเข้าป่าไป

ตาเสียงมบอกเด็ก ๆ ว่า ไม่ต้องหวาดผวา เสือสมิง
มีแต่เรื่องเล่าในนิทานเท่านั้น

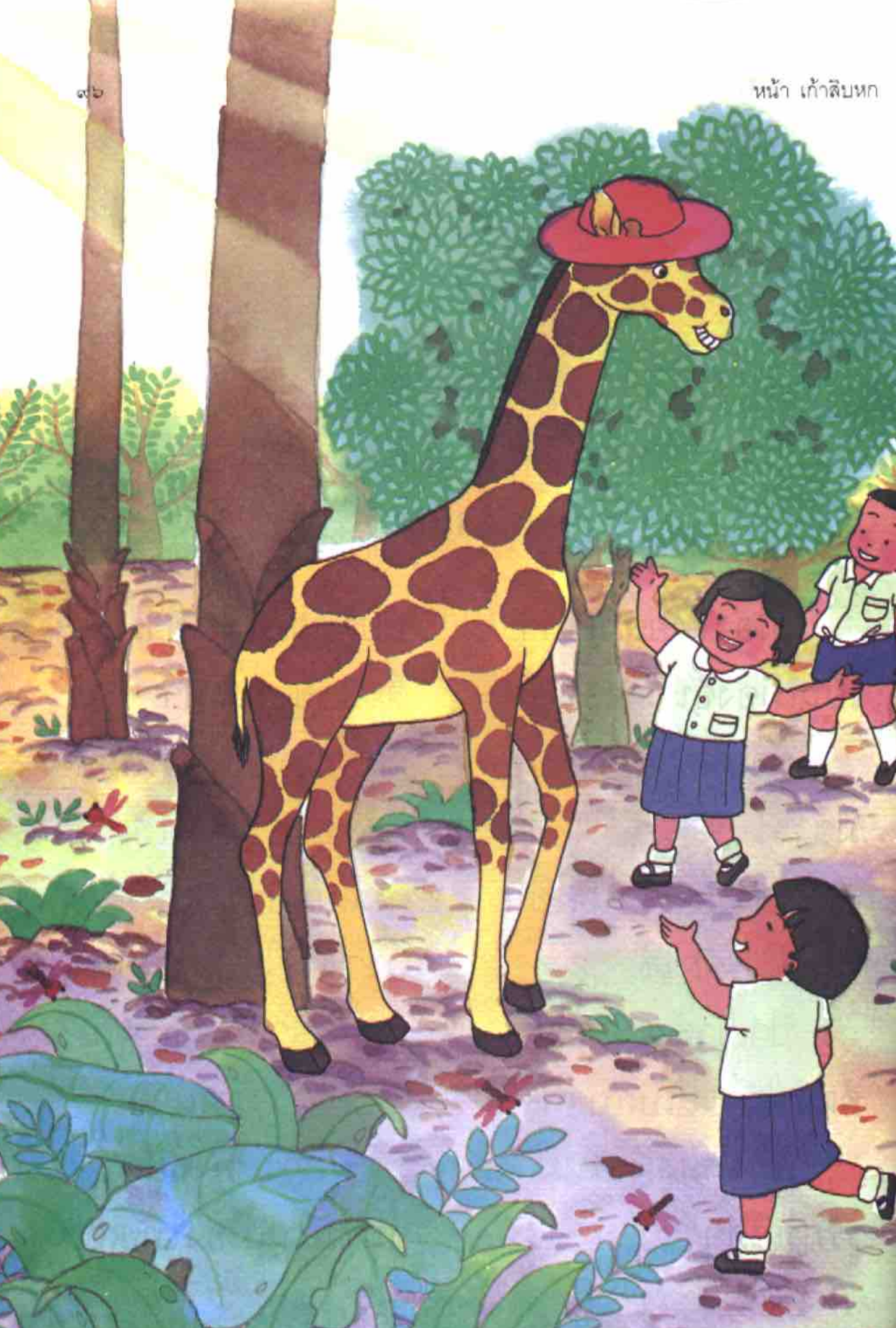

เมืองไทย

เมืองไทยสมัยเก่า
เป็นเมืองอันงดงาม
ผู้คนสนุกสนาน
มีข้าวในทุ่งนา
ข้าวปลาอาหารอุดม
ทุกสิ่งรู้จักใช้
ป่าเขาลำเนาห้วย
สัตว์ปาล้วนเบิกบาน
คนไทยสมัยใหม่
รู้รักรู้เชิดชู

ปู่ย่าเราเรียกสยาม
สงบสุขเสมอมา
ดูเบิกบานไปทั่วหน้า
ทั้งมีปลาในน้ำใส
คนแย้มยิ้มหากินได้
สงวนไว้ให้นานนาน
หมู่ไม้สวยงามกษัตริย์
แลสละนงมานำดู
รักษาไว้ให้คงอยู่
ชื่นชมในเมืองไทยเอย

บทที่ ๗

ตัวตลกของครูตลับ

ครูใหญ่

เขี่ยน

หน้าต่าง

ครูตลับ

ยีราฟ

ตลิ่ง

ต้นตาลโตนด

มุงดู

ถางหญ้า

ตัวตลกของครูตลับ

ครูตลับเป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง บ้านของครูตลับอยู่ในตลาด ครูตลับเป็นคนใจดี มีคำพูดตลก ๆ ให้นักเรียนหัวเราะตลอดเวลา ครูตลับชอบพูดว่า “ครูตลับใจดี ไม่ชอบเมียนตี รักเด็กทุกคน”

หลังโรงเรียน มีลำคลองเล็ก ๆ น้ำในคลองใสสะอาด มีปลาสดและปลาสวายว่ายไปมา ริมตลิ่งมีต้นตาลโตนดอยู่หลายต้น ได้ต้นตาลโตนดมีหน่وارก ครูตลับบอกเด็ก ๆ ว่า “เราต้องช่วยกันถางหญ้าให้เตียน เราจะได้มีที่นั่งเล่น ถ้าเธอช่วยกันถางหญ้า ครูจะทำตัวตลกให้ดูตัวหนึ่ง”

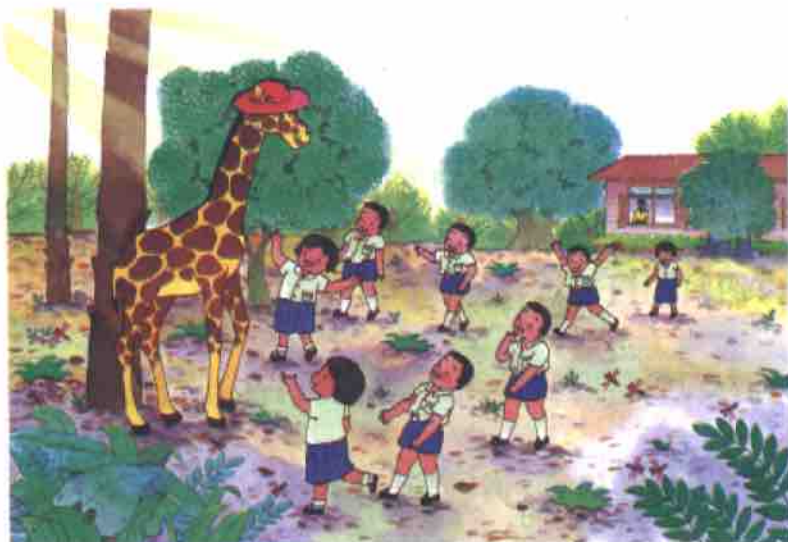
เด็ก ๆ อยากให้โรงเรียนสะอาด และอยากเห็น
ตัวตลกของครูตลับ ทุกคนจึงช่วยกันถางหญ้า ครูตลับ
พอใจมากและบอกเด็ก ๆ ว่า จะทำตัวตลกไว้ได้
ต้นตาลโตन्द แต่ครูตลับไม่ได้บอกว่าตัวตลกนั้น
คืออะไร

เย็นวันศุกร์ ครูตลับและเด็ก ๆ ช่วยกันนำเหล็ก
ปูน ทราายมาไว้ได้ต้นตาลโตन्द ครูตลับจะใช้เหล็ก

ปุ่น และทรายทำตัวตลก นักเรียนดีใจและอยากรู้ว่า
ครูตลับจะทำตัวอะไร ครูตลับเห็นเด็ก ๆ สนใจจึง
บอกว่า “ถ้าใครอยากดูตัวตลก วันจันทร์ให้มา
โรงเรียนแต่เช้า จะมีตัวตลกอยู่ใต้ต้นตาลโตนด”

วันจันทร์ เด็ก ๆ รีบมาโรงเรียนแต่เช้า ทุกคน
รีบไปที่ต้นตาลโตนด เด็ก ๆ เห็นตัวตลกมีคอยาว
ขายาว ใส่หมวก ยืนยิ้มอยู่ใต้ต้นตาลโตนด เด็ก ๆ
พูดกันว่า “ยีราฟของครูตลับหน้าตาตลกจริง ๆ”

เด็กทั้งโรงเรียนมาดูตัวตลกของครูตลับ ครูบางคน
ก็มาดูด้วย ทุกคนตื่นเต้นและชอบใจที่เห็นตัวยีราฟ
แต่ไม่มีใครเห็นครูตลับ

ก้องเล่าว่า “ครูตลับเป็นคนทำตัวเรียบร้อยตลอดวันเสาร์และวันอาทิตย์ ครูใหญ่มาช่วยทำ จั่นกับยอดก็มาช่วยทำด้วย”

วิชาพูดว่า “ครูตลับของเราใจดีมาก เราไปขอบคุณครูตลับกันเถอะ”

ครูตลับยืนอยู่ที่หน้าต่างในห้องเรียน มองดูเด็ก ๆ ที่กำลังมุงดูยีราฟ ครูตลับยิ้มอย่างมีความสุข

คอ คำพูด เขียนดี ใจดี ต้น ตลก ตลอด ตีลัง
ตัวตลก เตียน ถาง ปูน มุง รก ริม ว้าย หน้าตา
หน้าต่าง เหล็ก ขอบคุณ (ครูตลับ) ครูประจำชั้น
ครูใหญ่ คลอง จริง ตาลโตนด ทราย ที่นั่งเล่น
ยี่ราฟ ลำคลอง วันจันทร์ วันศุกร์

อ่านคำยาก

ยีราฟ อ่านว่า ยี-ร๊าบ (ฟ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน บ สะกด)

ต้นตาลโตนด อ่านว่า ต้น-ตาน-ตะ-โหนด (ล
สะกด อ่านออกเสียงเหมือน
น สะกด)

ยี่ราฟ - ยี่ราฟมีคอบาว ขาวาว

ต้นตาลโตन्द - ที่ทุ่งนามีต้นตาลโตन्द

อ่านคำอักษรกลางนำอักษรเดียว

คำที่ขึ้นต้นด้วย กน- ตง- ตน- ตล- ตว- ปล-
เรียกว่า อักษรนำ ที่มี ก นำ น ต นำ ง น ล ว
และ ป นำ ล ออกเสียง ก ต และ ป เป็นเสียง
กะ ตะ ปะ กึ่งเสียง

กนก	ตงิด	ตงู	ตลก	ตลอด
ตลับ	ตลาด	ตลิ่ง	ตวัด	ปลัด

อ่านเป็นคำ

ตลับ

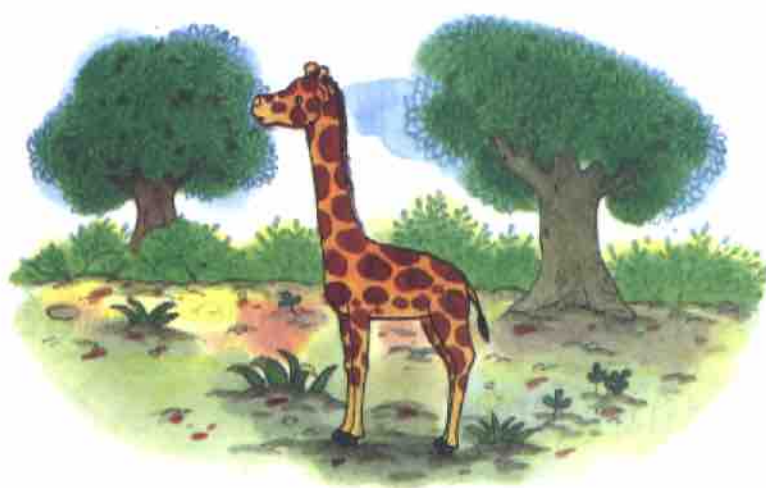
เต่าตงู

ลายกระหนก

ลายกระหนก	ตัวตลก	ฝุ่นตลบ	เต่าตงู
ริมตลิ่ง	ตลับงา	ตลادنัด	ตลอดวัน
หิวตงิด	ปลัดอำเภอ		

ฉันรู้สึกหิวข้าวตึงตึง ๆ
คุณแม่ไปซื้อของที่ตลาดนัด
เขาชอบพูดเรื่องตลกให้ฉันฟัง
ปลัดอำเภอมีหน้าที่ช่วยนายอำเภอ
เต่าตนุอยู่ในทะเล ไช้เต่าตนุเรียกว่าไช้จะละเม็ด

ยีราฟคอยาว

ยีราฟเป็นสัตว์ป่า ยีราฟมีขายาวจึงวิ่งเร็ว มันมี
คอยาวเหมือนเสาไฟฟ้า จึงมองเห็นได้ไกล ๆ มัน
กินใบไม้เป็นอาหาร เรานำยีราฟมาจากเมืองอื่น
มาเลี้ยงไว้ในสวนสัตว์ เด็ก ๆ ชอบดูยีราฟที่สวนสัตว์
เพราะหน้าตาตลก

อ่านเสริมบทเรียน

คนเรียนหนังสือเป็นคนฉลาด

สมัยก่อนไม่มีโรงเรียน เด็กผู้ชายเรียนหนังสือกับพระที่วัด เด็กผู้หญิงเรียนหนังสือที่บ้าน พ่อแม่ปู่ย่าตายายสอนให้อ่านให้เขียน

สมัยก่อนคนไม่เห็นประโยชน์ที่จะเรียนหนังสือ คนรู้หนังสือจึงมีน้อย คนไม่รู้หนังสือจึงไม่มีความรู้และไม่ฉลาด

สมัยนี้มีโรงเรียนให้เรียนหนังสือ มีครูสอนหนังสือ และยังสอนให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักพูดดี ทำดี สอนให้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ของบ้านเมือง ให้รู้วิชาทำมาหากิน วิชาทำงานให้ได้ดี

ถ้านักเรียนอยากเป็นคนฉลาด ต้องไปโรงเรียน และขยันเรียน หมั่นอ่านหมั่นเขียน หมั่นเรียนหนังสือ จะได้มีวิชาความรู้ เมื่อมีความรู้แล้วจะคิดอะไร จะทำอะไร ก็ทำได้ดี เมื่อนักเรียนทำได้แบบนี้ โตขึ้นจะได้เป็นคนดี มีความรู้ มีงานทำ พ่อแม่จะได้ชื่นใจ

เรื่องเรียนอย่าทำตก

ฉันหิวตึงตึง

จนไม่คิดจะอ่านเขียน

ไม่อยากเข้าโรงเรียน

เดินวนเวียนหน้าประตู

ในตลาดมีของอร่อย

ถ้าไปบ่อยก็กลัวครู

ครูสอนว่าหนูหนู

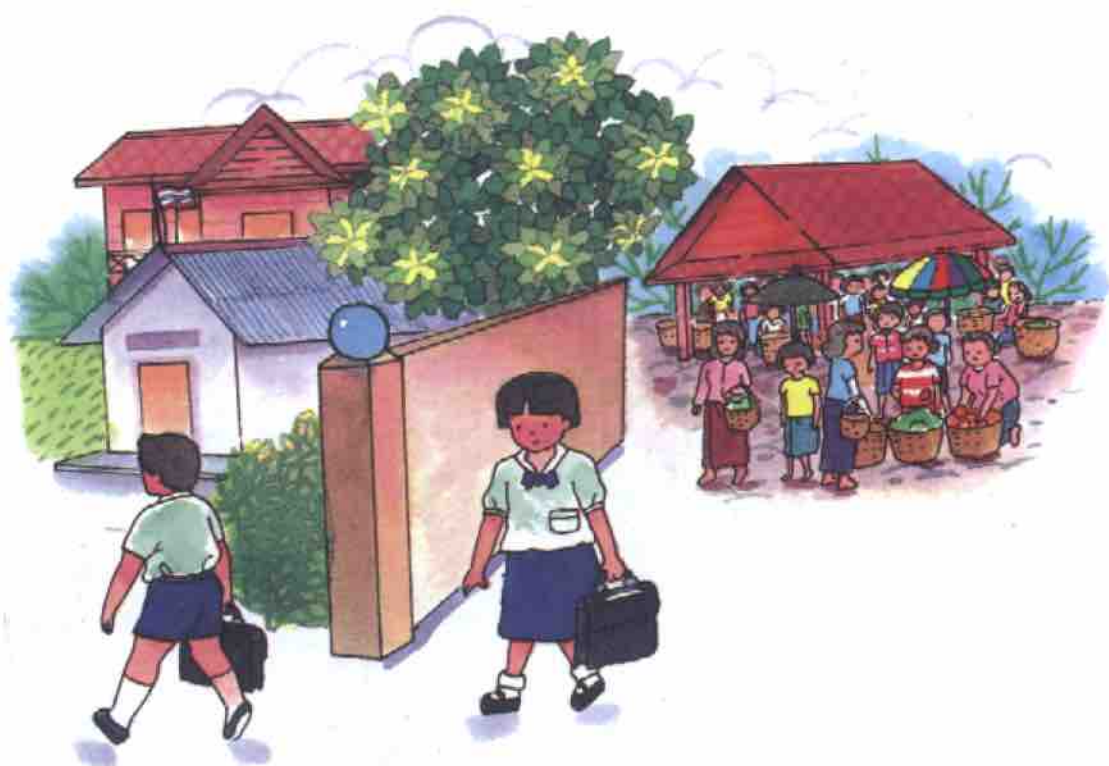
ต้องเรียนรู้ตลอดเวลา

เรื่องเรียนอย่าทำตก

ถ้าสอบตกจะขายหน้า

ฉันกลัวคุณครูว่า

จึงมุ่งหน้าเข้าโรงเรียน

บทที่ ๘ เล่นแล้วเก็บด้วย

ก้มหน้า

กอไผ่

ฟุตบอล

นักฟุตบอล

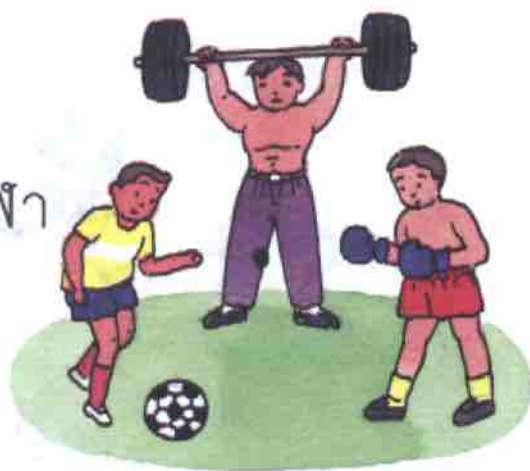

เตะ

ออกกำลังกาย

กีฬา

เล่นแล้วเก็บด้วย

เด็ก ๆ ชอบเล่นกีฬา เพราะการเล่นกีฬาเป็น
การออกกำลังกายที่ดี ทำให้ร่างกายแข็งแรง ที่
โรงเรียนมีสนามฟุตบอล เด็ก ๆ ชอบเล่นฟุตบอล
ในสนาม ครูใหญ่บอกนักเรียนว่า เดือนหน้าจะมี
การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ครูใหญ่จะคัดเลือก
นักฟุตบอลเป็นตัวแทนของโรงเรียน นักเรียนชาย
แต่ละคนพากันตื่นเต้นดีใจ

ครูใหญ่เป็นคนใจดีและรักนักเรียน ครูใหญ่ให้
ลูกฟุตบอลแก่นักเรียนชั้นละหนึ่งลูก ครูใหญ่บอกว่า
เมื่อนักเรียนเล่นฟุตบอลแล้วให้ดูแลและช่วยกันเก็บ
ให้เรียบร้อย ถ้าชั้นไหนไม่ดูแลหรือทำลาย จะไม่มี
ลูกฟุตบอลเล่นตลอดปี

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สองได้ลูกฟุตบอลใหม่
เด็ก ๆ ดีใจ พากันไหว้ขอบคุณครูใหญ่ ครูใหญ่พูดว่า
เล่นแล้วเก็บไว้ด้วย เด็ก ๆ ก็พูดว่า “ครับ พวกผม
จะเก็บให้ดี”

เย็นวันหนึ่ง หลังจากเพื่อน ๆ ของก้องและยอด
เลิกเล่นฟุตบอลและพากันกลับบ้านหมดแล้ว แต่ยอด
กับก้องยังเล่นฟุตบอลอยู่ในสนาม

ก้องนึกสนุกจึงจับลูกฟุตบอลไว้แล้วพูดว่า “ขอ
เตะแรง ๆ สักทีได้ไหม”

ยอดหัวเราะแล้วพูดว่า “เอาเลย จะเตะสักกี่ที
ก็ได้”

ก้องตั้งลูกฟุตบอลแล้วเตะออกไปอย่างแรง ลูก-
ฟุตบอลลอยไถลออกไปนอกรั้วโรงเรียน มันไปตก
ในกอไผ่ ก้องตกใจวิ่งไปยื่นดูริมรั้ว แต่กอไผ่บังอยู่
ก้องมองไม่เห็น เขาจึงเดินมาหายอดที่ได้ต้นลำไย
ข้างสนาม

“ทำไมเธอไม่ไปเก็บลูกฟุตบอล” ยอดถาม

“เอาไว้พรงนี้ค่อยมาเก็บ เรากลับบ้านกันเถอะ
เย็นแล้ว” ก้องชวนยอดกลับบ้าน

วันรุ่งขึ้น ยอดกับก้องมาถึงโรงเรียนแต่เช้าและ
รีบไปหาลูกฟุตบอลในกอไผ่

“ไม่มีอะไรในกอไผ่” ก้องพูด

เด็กทั้งสองหาลูกฟุตบอลไม่พบ ไม่มีลูกฟุตบอล
ในกอไผ่ ก้องตกใจจนหน้าซีด เหงื่อไหลเต็มหน้า

“เราจะทำอย่างไรดี ฉันไม่ได้ตั้งใจจะทำหายเลย”

ก้องพูด

“เธอนั่นแหละไม่รู้จักเก็บ ครูใหญ่บอกไว้จำได้ไหม
เล่นแล้วเก็บด้วยนะ” ยอดพูด

ก้องและยอดเห็นวิชายืนอยู่ที่บันไดหน้าห้องเรียน จึงเข้าไปหา วิชาเห็นก้องหน้าซีด เหงื่อไหล จึงถามว่า “เธอเป็นไข้หรือก้อง”

ก้องทำหน้าที่เหมือนจะร้องไห้ ยอดเล่าเรื่อง ลูกฟุตบอลหายให้วิชาฟัง วิชาจะพาก้องและยอด ไปหาครูใหญ่ ก้องและยอดไม่ยอมไป ทั้งสองคน กลัวครูใหญ่ตี วิชาพูดว่า “ถ้าเราทำผิดแล้วเรารับผิด ครูใหญ่คงไม่ตีหรอก” ก้องและยอดจึงยอมไปหา ครูใหญ่

วิชาเล่าเรื่องลูกฟุตบอลหายให้ครูใหญ่ฟัง ก้อง กับยอดยืนก้มหน้านิ่ง ทั้งสองคนใจไม่ดี เพราะกลัว ครูใหญ่ทำโทษ

ครูใหญ่ฟังวิชาเล่า แล้วไม่พูดอะไร ครูใหญ่ ลูกขึ้นเดินไปหลังห้อง แล้วหยิบลูกฟุตบอลมาให้ยอด ครูใหญ่พูดว่า “ครูเห็นพวกเธอเตะเข้าไปในกอไผ่ แล้วไม่เก็บครูจึงเก็บมาได้ ต่อไปเธอเล่นแล้วช่วยกัน เก็บด้วยนะ”

ทุกคนไหว้ขอบคุณครูใหญ่ ก้องและยอดดีใจมาก
ที่ไม่ถูกทำโทษ ครูใหญ่ไม่ทำโทษเด็กที่ทำผิดแล้ว
รับผิด

ตั้งแต่นั้นมาลูกฟุตบอลของนักเรียนชั้นประถม-
ศึกษาปีที่สองก็ไม่หายอีก เพราะทุกคนช่วยกันดูแล
และเก็บให้เรียบร้อย เด็ก ๆ ยังจำคำพูดของครูใหญ่
ได้ดี “เล่นแล้วช่วยกันเก็บด้วยนะ”

คำใหม่ในบทเรียน

ก้มหน้า ก่อไฟ กีฬา แก่ คง คัดเลือก เดือน
ตก ตั้ง ตั้งแต่ ตัวแทน เตะ ถูก ทำหาย นั้นแหละ
บัง ปี ผิด ร้องให้ เรียบร้อย แรง เลิก สนาม
สัก หหมด ห้อง การแข่งขันกีฬา การเล่นกีฬา
การออกกำลังกาย ใจไม่ดี แต่เช้า ทำโทษ
นักฟุตบอล พรุ่งนี้ ฟุตบอล มอง ลำไย สักที่
หลังจาก

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

โทษ อ่านว่า โทด (ษ สะกด อ่านออกเสียง
เหมือน ด สะกด)

ฟุตบอล อ่านว่า ฟุด-บอน (ต สะกด อ่านออกเสียง
เหมือน ด สะกด และ ล สะกด
อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด)

โทษ - นักเรียนทำผิดจึงถูกครูทำโทษ
- เธอทำผิดเธอต้องไม่โทษเพื่อน

ฟุตบอล - นักเรียนชอบเล่นฟุตบอล

อ่านคำที่ใช้สระ ใ-

ใ- เรียกว่า สระไอไม้้วน
คำที่ใช้สระใ- มี ๒๐ คำ

ใกล้ ไคร ไคร่ ใจ ไข่ ไข่ โต โต๋ ไน ไบ ไข่
ไผ่ ไย ไส ไส้ สะไ้ ให้ ไหญ่ ไหม่ หลงไหล

อ่านเป็นคำ

ทางไกล ไครมา ไครรู้ ใจดี ไซ้แล้ว
 ของไซ้ สิ่งใด ไต้ไต้ะ ในบ้าน โบไม้
 โบบัว เรือโบ เป็นโบ น้ำใส ใสถุง
 ไหญ่โต ของใหม่ ให้เธอ

ผู้ไหญ่หาผ้าใหม่
 ฝูใจเอาใส่ห่อ
 จะไครลงเรือโบ
 สิ่งใดอยู่ในตู้
 บ้าโบถือโยบัว
 เล่าท่องอย่าละเลียง

ให้สะโกใช้คล้องคอ
 มิหลงไหลใครขอดู
 ดูน้ำใสและปลาปู
 มิใช่อยู่ไต้ตั้งเตียง
 หุตามัวมาไกลเคียง
 ยี่สิบม้วนจำจงดี

อ่านคำที่ใช้สระ ไ-

ไ- เรียกว่า สระไไม่้มลาย

ไก ไบ ไฟ ไว ไห
 ไม ฝู ได้ ไต้ ไร่

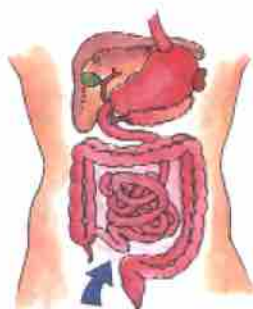
อ่านเป็นคำ

ร้องไห้

ไสไม้

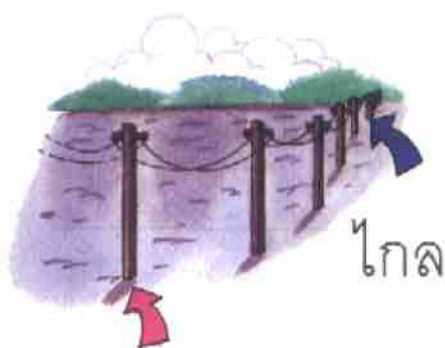
ลำไส้

เทียนไข

ร้องไห้ ทางไกล ไสไม้ บันได ตะใคร้
เทียนไข ลำไส้ โองโห ไหว้พระ ไปไหน
ไอน้ำ ไฟไหม้ เร็วไว น้ำไหล ลำไย

ให้ของ-ร้องไห้ อยู่ไกล-ทางไกล น้ำใส-ไสไม้
ใต้ถุน-จุดใต้ หลงไหล-น้ำไหล ใครรู้-ตะใคร่

ใกล้

ใครยืนอยู่ใต้ต้นลำไย
ครูใหญ่ไม่ให้เด็ก ๆ วิ่งขึ้นบันได
เขาถือเทียนไขเดินเข้าไปในบ้าน
ไฟไหม้ผ้าไหมที่ซื้อมาใหม่
บ้านฉันอยู่ไกล บ้านเธออยู่ไกล

น้ำใจนักกีฬา

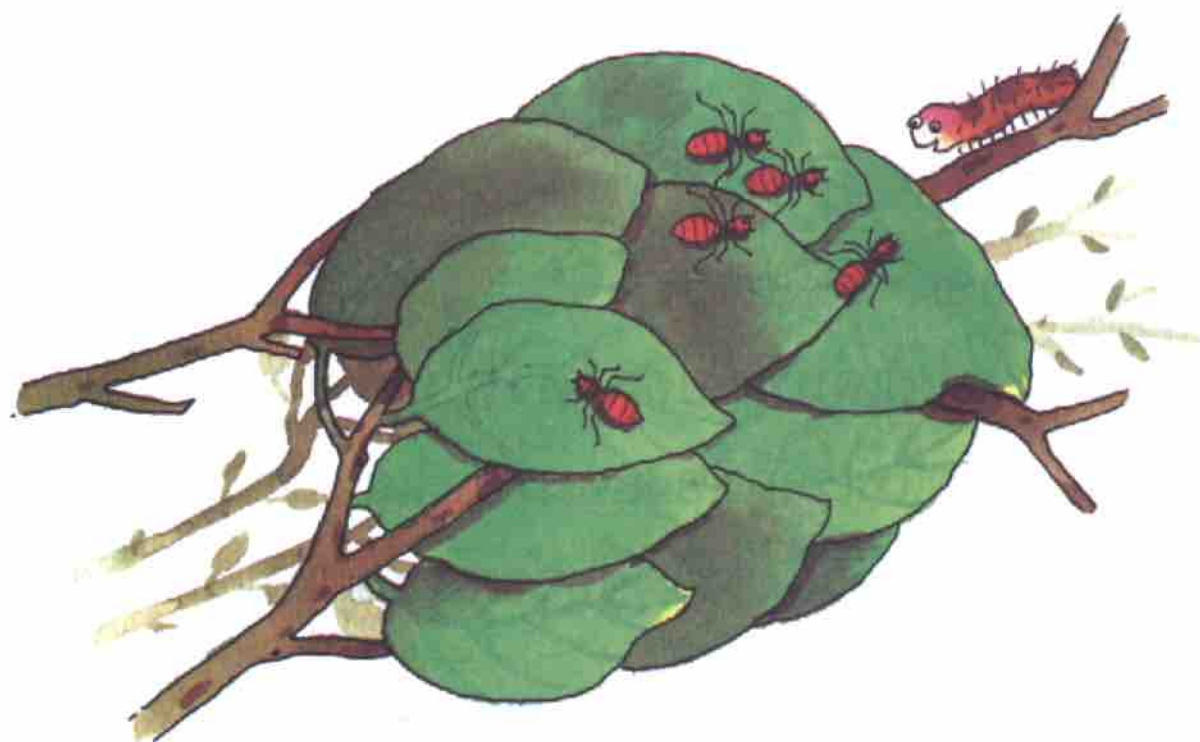
เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่ ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าเราเล่นฟุตบอลแพ้เราก็ต้องยอมรับ และไม่โทษกันว่าใครเล่นไม่ดี เราจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา

อ่านเสริมบทเรียน

แรงสามัคคี

มดแดงฝูงหนึ่ง ทำรังอยู่บนต้นลำไย ตั้งแต่เช้าจนเย็น มันจะช่วยกันทำงานและหาอาหารมาไว้ในรัง มันจะคอยดูแลและเอาใจใส่ไม่ให้สัตว์อื่นเข้ามาใกล้รังของมัน

เย็นวันหนึ่ง ขณะที่ฝูงมดแดงกำลังพักผ่อนอยู่ในรัง มดแดงน้อยตัวหนึ่งออกไปเล่นนอกรัง มันกลับเข้ามาในรังและทำหน้าตาตื่น มันเล่าให้ฝูงมดแดง

ฟังว่า พบสัตว์ตัวใหญ่ มีขนเต็มตัว มีตาโตน่ากลัว
อยู่ใกล้ ๆ รัง มดแดงตัวหนึ่งจึงออกไปดู เห็นบึ้งตัวใหญ่
กำลังคืบคลานอยู่หน้ารัง ทำท่าจะเข้ามาในรัง มดแดง
ตัวนั้นจึงบอกให้ฝูงมดแดงมาช่วยกันป้องกันรัง ฝูง
มดแดงจึงออกมาล้อมกัดตัวบึ้ง บึ้งงอตัวหลบหนีและ
ถอยหนี

ในที่สุดบึ้งก็หล่นลงไปได้ต้นลำไย ฝูงมดแดง
ดีใจมาก มดแดงตัวหนึ่งจึงพูดว่า เพราะแรงแห่ง
สามัคคี เราจึงป้องกันไม่ให้ใครเข้ามาในรังของเราได้

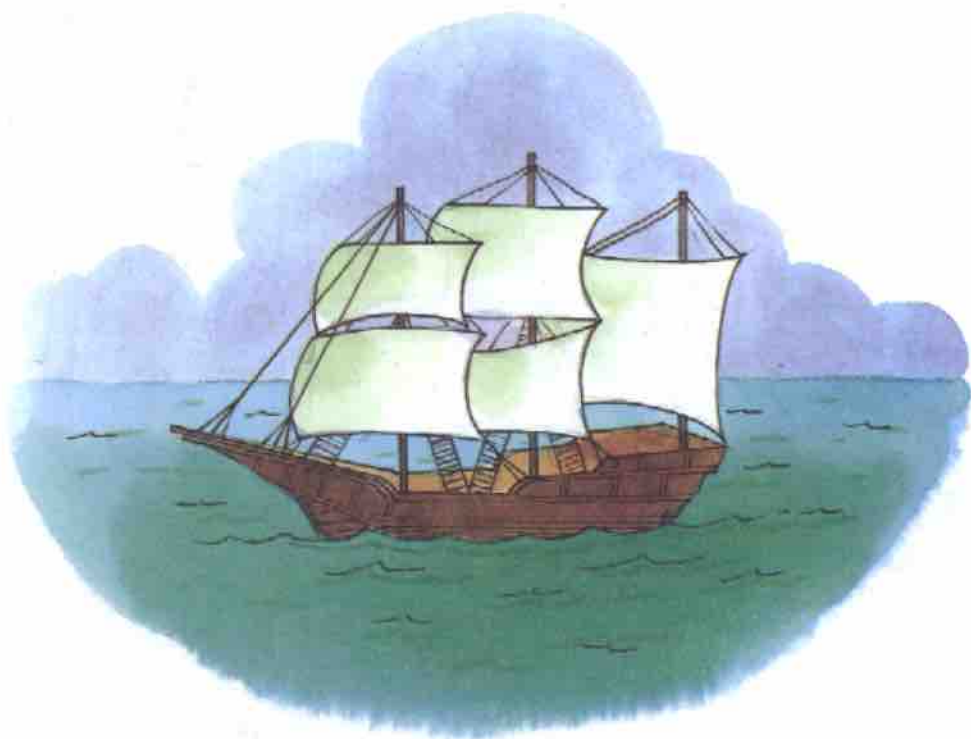
ผ้าไหมในเรือ

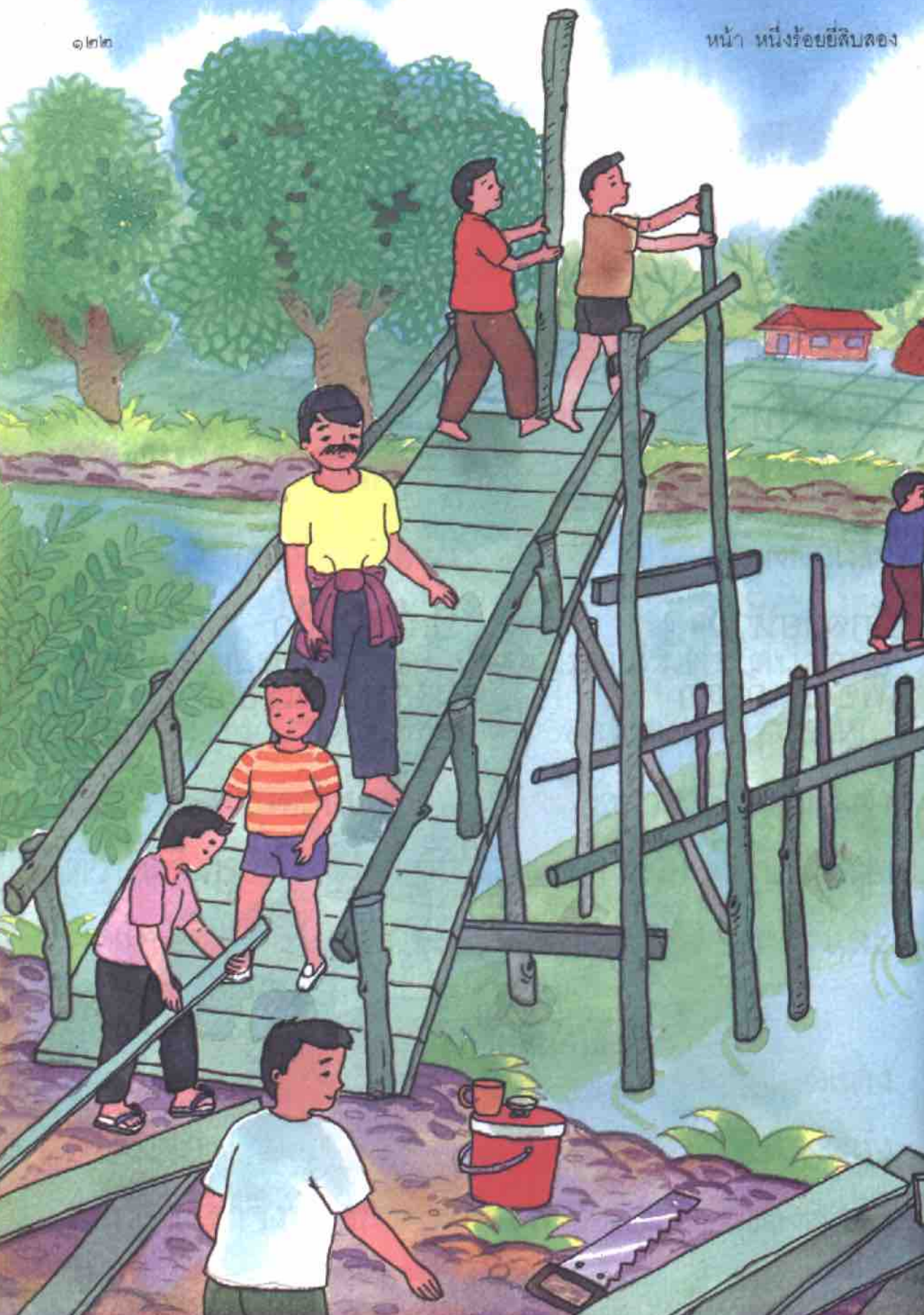
เรือเคยเรือใบ
เล่นลอยถึงท่า
เวลาใกล้ค่ำ
เล่นมาหาใคร

ผ้าเคยผ้าไหม
ใช้ผ้าตัดเสื้อ
ปักลายหัวใจ
เพื่อให้แก้วตา

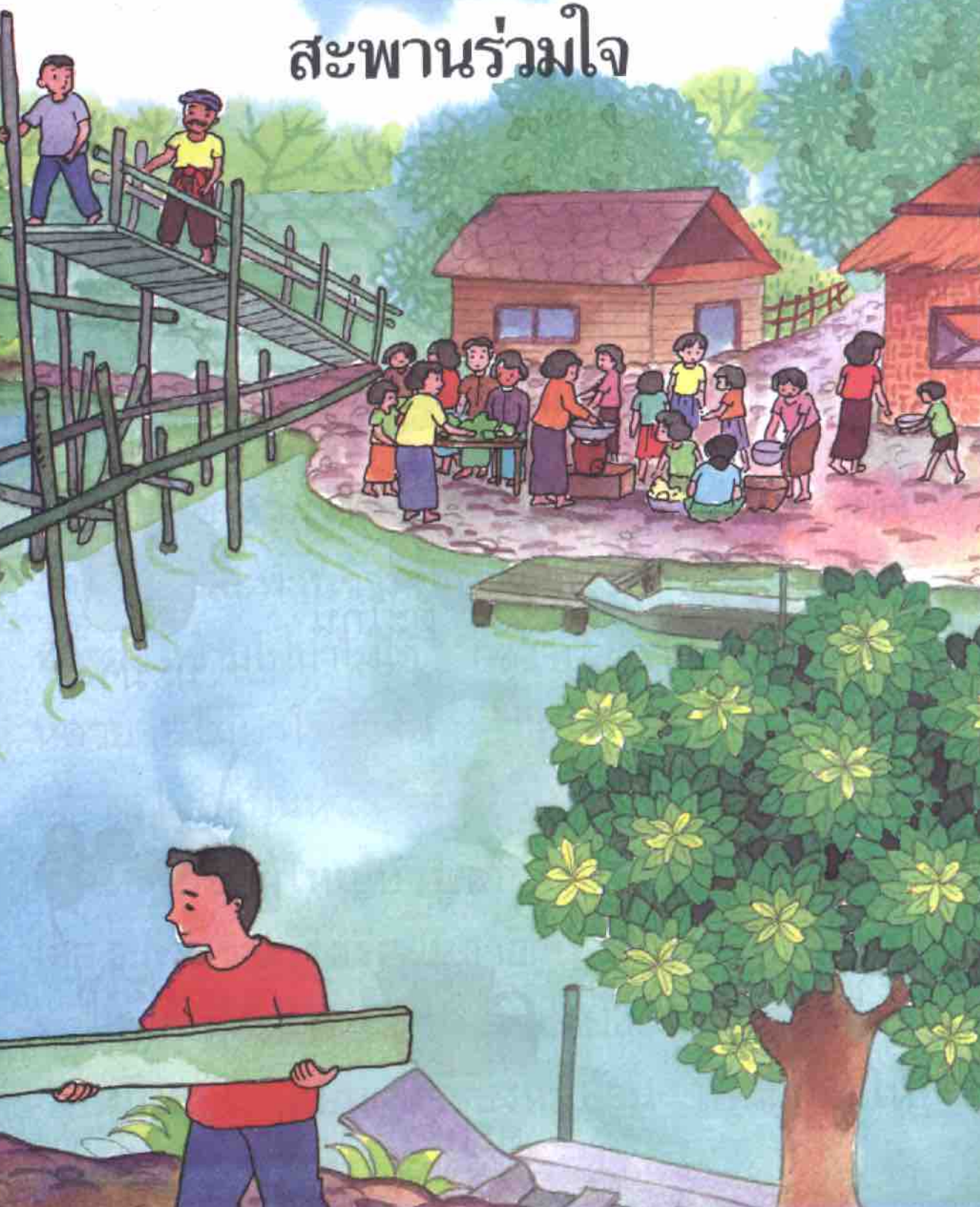
ลำใหญ่ใบหนา
เล่นมาหาใคร
ลอยลำน้ำใส
สิ่งใดในเรือ

ใยผ้าอย่างมเหสี
เพื่อให้แก้วตา
ปักใส่ในผ้า
ฝากมาในเรือ

บทที่ ๙ สะพานร่วมใจ

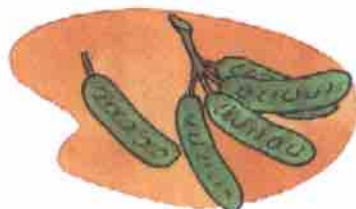
กระบุง

ค้อน

หม้อ

กระถิน

กระทะ

กะละมัง

ตะหลิว

ตะโกน

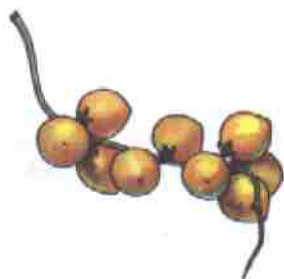
มะม่วง

มะยม

สบู่

มะไฟ

ตะกร้า

สะพานร่วมใจ

เมื่อสองสามวันที่ผ่านมาฝนตกหนัก น้ำในคลองไหลเชี่ยว สะพานข้ามคลองถูกน้ำพัดขาด ชาวบ้านทั้งสองฝั่งข้ามไปมาไม่ได้ ก้อง ประกาย และเพื่อน ๆ หลายคนไม่มาโรงเรียน

ครูใหญ่เป็นห่วงเด็ก ๆ จึงไปหารือกับผู้ใหญ่บ้าน ครูใหญ่บอกผู้ใหญ่บ้านว่า ถ้าไม่รีบซ่อมสะพานเด็ก ๆ ก็จะขาดโรงเรียนหลายวัน ชาวบ้านจะไปไหนมาไหนก็ไม่สะดวก เราต้องรีบซ่อมสะพานให้เร็วที่สุด ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแลให้

คนในหมู่บ้านมีความสุข คนในหมู่บ้านเป็นคนขยัน ไม่เป็นขโมย และไม่เล่นการพนัน ทุกคนจึงอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เมื่อมีงานอะไรทุกคนก็จะร่วมกันทำด้วยความเต็มใจ

ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมชาวบ้าน เรื่องจะช่วยกันซ่อมสะพาน ทุกคนตกลงใจจะร่วมมือกัน

วันรุ่งขึ้นชาวบ้านมาที่สะพาน พวกผู้ชายถือค้อน ตะปู เลื่อย และไม้มาซ่อมสะพาน พวกผู้หญิงนำ หม้อ กระทะ และตะหลิว มาด้วย พวกเขาจะทำอาหารเลี้ยงพวกซ่อมสะพาน

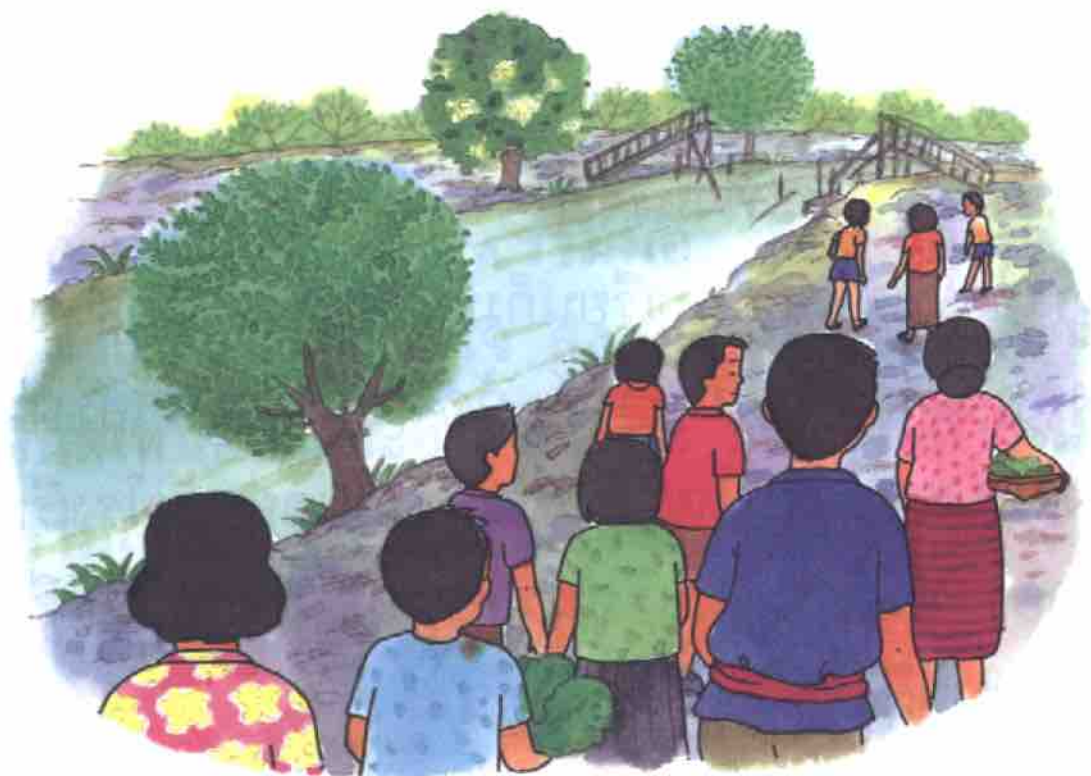
แต่ละคนนำสิ่งของที่ตนเองมีมาช่วย พวกที่ปลูกผักผลไม้ นำผักผลไม้มา พ่อของประกายปลูกผักคะน้า จึงเอาผักคะน้าใส่กะละมังมา แม่ของก้องมีชะอม และกระถินใส่ตะกร้ามา แม่ของยอดมีมะม่วง มะยม มะละกอ มะเฟือง และมะไฟใส่ชะลอมมาจนเต็ม ส่วนแม่ของวิชามีมะเขือ มะนาว และมะขามใส่กระบุงมาร่วมทำอาหาร

เสียงเลื่อยไม้ เสียงค้อนตีตะปู เสียงตะโกนของ
ชาวบ้านที่ช่วยกันทำงานดังเป็นระยะ ๆ

ครูใหญ่และครูผู้ชายก็ไปช่วยซ่อมสะพาน ตอน
สายครูใหญ่กลับมาที่โรงเรียน บอกให้ครูผู้หญิงและ
นักเรียนไปช่วยชาวบ้านทำอาหาร

ครูใหญ่พูดกับนักเรียนว่า “เราทุกคนต้องช่วยกัน
ทำงาน ถึงแม้ว่าเราเป็นเด็ก เราก็ช่วยในสิ่งที่เด็ก
ทำได้”

เมื่อถึงตอนเที่ยง ครูผู้หญิง นักเรียน และชาวบ้าน

ก็ทำอาหารเสร็จและนำอาหารไปเลี้ยงพวกซ่อมสะพานที่ริมคลอง ทุกคนร่วมกันรับประทานอาหาร เมื่อเสร็จแล้วผู้ชายก็ไปทำงานต่อ เด็กนักเรียนช่วยกันเก็บจานมาล้าง อารีกับวิชาช่วยพี่ ๆ เก็บจานมาวางไว้ และช่วยตักน้ำใส่กะละมังจนเต็ม ครูบอกว่าเวลาใช้สบู่อล้างจาน ต้องล้างสบู่ออกให้หมด จานจะได้สะอาด

ชาวบ้านช่วยกันซ่อมสะพานอย่างขยันขันแข็ง และสนุกสนาน บางคนร้องเพลงไปด้วย ในที่สุดชาวบ้านก็ซ่อมสะพานเสร็จเรียบร้อย แม้จะเหน็ดเหนื่อยทุกคนก็พอใจที่ได้ร่วมกันทำงาน พวกเขาตั้งชื่อสะพานว่า “สะพานร่วมใจ”

เช้าวันต่อมา นักเรียนก็มาโรงเรียนได้ ชาวบ้านทั้งสองฝั่งก็ข้ามไปมาได้ ก้องและประกายรีบมาโรงเรียนแต่เช้า ครูใหญ่ยืนรอนักเรียนอยู่หน้าโรงเรียน เมื่อครูใหญ่เห็นนักเรียนทุกคนมาโรงเรียนก็ดีใจ นักเรียนก็ดีใจที่ได้มาโรงเรียน

ครูตลับมาถึงโรงเรียน ครูตลับพูดกับเด็ก ๆ ว่า
“ฝนตกหนัก น้ำพัดสะพานขาด ครูตลับบ้านอยู่ตลาด
ไม่ยอมขาดโรงเรียน”

เด็กนักเรียนหัวเราะที่ครูตลับพูดตลก ทำให้
นักเรียนสนุกสนาน

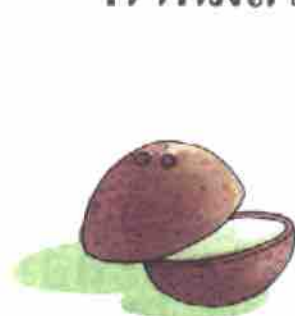
คำใหม่ในบทเรียน

กะละมัง ขโมย ขยับขึ้นแข็ง ข้าม ค้อน ชะลอม
ชะอม ชาวบ้าน เชี่ยว ช่อม ต่อมา ตะโกน
ตะลิว แต่ละ ในที่สุด เป็นห่วง ผักคะน้า
ผู้ดูแล ผู้นำ ผู้หญิง ผู้ใหญ่บ้าน ฝน ฝั่ง พัด
มะเขือ มะนาว มะเฟือง มะไฟ มะม่วง มะยม
มะละกอ แม่ แม้ว่า ร่วมมือ ระยะ เลื่อย สบู่
สะดวก สะพานร่วมใจ สิ่งของ หนัก หม้อ หารื้อ
เหน็ดเหนื่อย กระถิน กระทะ กระบุง การพนัน
ความเต็มใจ งาน ตกลงใจ ตะกร้า ประชุม
ไปไหนมาไหน รับประทาน สงบสุข

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำที่มีสระ -ะและไม่มีสระ -ะ แต่ออกเสียง
อะ กิ่งเสียง

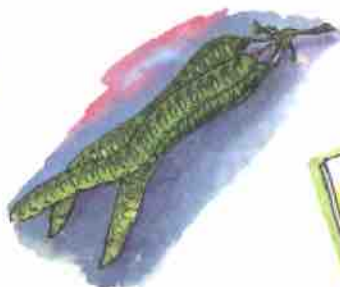
คำที่มีสระ-ะ

กะลา

ตะเกียง

สะตอ

ระบายสี

กะลา

กะละมัง

กะหล่ำปลี

คะแนน

ชะลอม

ตะเกียง

ตะเกียบ

ตะโกน

ทะเลาะ

พะยอม

มะเขือ

มะดัน

มะม่วง

ระฆัง

ระบายสี

ระเบียบ

ระมัดระวัง

สะกด

สะดวก

สะตอ

สะพาน

สะอาด

สะอึก

สะอื้น

กะหล่ำปลีและผักคะน้าอยู่ในกะละมัง
เราเป็นเพื่อนกัน เราต้องไม่ทะเลาะกัน

คำที่ไม่มีสระ-ะแต่อ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง

ตลก อ่านว่า ตะ-หลก (ออกเสียง ตะ กิ่งเสียง)

พนัน อ่านว่า พะ-นัน (ออกเสียง พะ กิ่งเสียง)

ขยัน อ่านว่า ขะ-หยัน (ออกเสียง ขะ กิ่งเสียง)

สนุกสนาน อ่านว่า สะ-หนุก-สะ-หนาน (ออกเสียง สะ กิ่งเสียง)

ดอกชบา

พนมมือ

ผ้าสไบ

เขียนสมุด

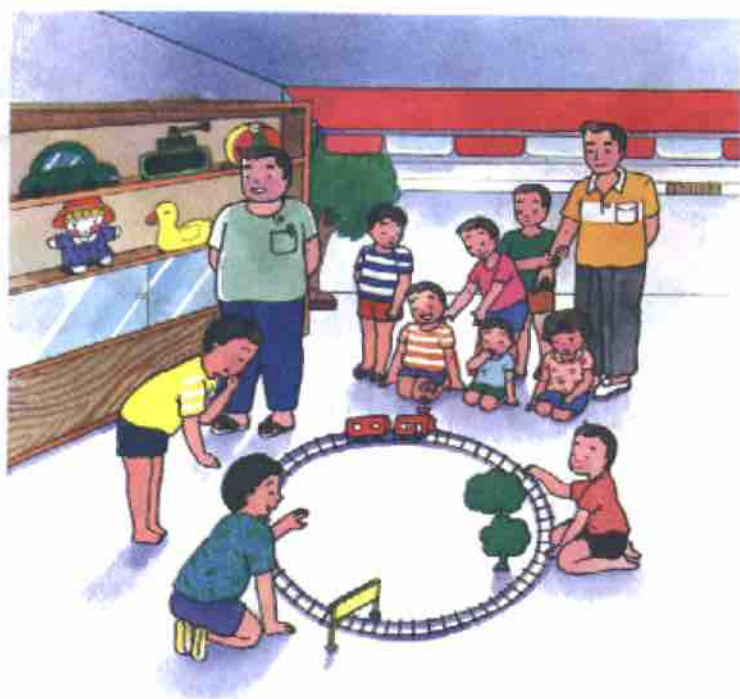
ลักขโมย	บดขยี้	แพ้วชนะ	ดอกชบา
ชนิดนี้	เขี้ยวขอุ่ม	ผสมดิน	เล่นพนัน
พยักหน้า	สถานที่	สถานี	ห่มสไบ
สุขสบาย	ฟองสบู่	หัวสมอง	มีสมุด
ไปเสมอ	สนุกสนาน	ดอกโสน	อนามัย

ดอกชบาชนิดนี้เป็นสีแดง

แม่ไปซื้อยาที่สถานีอนามัย

คนซื่อสัตย์

คนซื่อสัตย์เป็นคนไม่หลอกลวงใคร ไม่ลักขโมย
ของของใคร ไม่พูดโกหก คนซื่อสัตย์พูดความจริง
การพูดความจริงทำให้คนพูดสบายใจ ถ้าเราอยาก
เป็นคนดี มีเพื่อนมาก เราก็ต้องเป็นคนซื่อสัตย์

อ่านเสริมบทเรียน

รถไฟของสมัย

สมัยอยู่กับพ่อที่บ้านสวน นาน ๆ พ่อจะพาสมัย
ไปเที่ยวในเมืองสักครั้งหนึ่ง วันหนึ่งพ่อไปธุระในเมือง
และพาสมัยไปด้วย หลังจากเสร็จธุระแล้ว พ่อพาสมัย

ไปซื้อของในตลาด พ่อซื้อสบู่และผ้าสบงเพื่อนำไปถวายพระ และซื้อสมุดดินสอให้สมัยด้วย พ่อพาสสมัยแวะร้านขายของข้างสถานีอนามัย สมัยเห็นเด็ก ๆ กำลังมุงดูของเล่นที่เป็นรถไฟเล่นบนรางก็นึกอยากได้ จึงถามคนขายว่า

“ราคาเท่าไรครับ”

“ราคาสามร้อยบาทจ๊ะ”

สมัยเดินไปหาพ่อและบอกพ่อว่า “รถไฟแพงจังครับ”

พ่อยิ้มและตอบว่า “ถ้าลูกอยากได้ ก็ต้องสะสมเงินเอาไว้ เมื่อมีเงินพอแล้ว พ่อจะพามาซื้อ”

เมื่อกลับมาถึงบ้าน สมัยนำเงินที่เขาเก็บสะสมไว้ ออกมานับดู เขามีเงินอยู่เพียงแปดสิบบาท เขาต้องสะสมอีกสองร้อยยี่สิบบาท เขาคงต้องใช้เวลาสะสมอีกนาน แต่เขาอยากได้รถไฟเร็ว ๆ เขาจึงคิดวิธีที่จะหาเงินเพิ่ม

หลังบ้านของสมัยปลูกผักผลไม้หลายชนิด เช่น

มะเขือ มะระ คะนํ้า กะหล่ำปลี มะม่วง มะขาม
 ขนุน มะละกอ มะยม มะนาว เป็นต้น สมัยคิดว่า
 ถ้าเขาช่วยแม่เก็บผักผลไม้เหล่านี้ไปขาย เขาคงมีเงิน
 ค่าจ้างที่แม่ให้พอที่จะซื้อรถไฟได้ สมัยจึงบอกแม่
 และขอเก็บผักผลไม้ไปขาย แม่ดีใจที่สมัยคิดขายของ
 และหาเงินเอง

หนึ่งเดือนต่อมาสมัยก็สะสมเงินจากค่าจ้างที่แม่
 ให้ได้พอ พ่อและแม่จึงพาสมัยไปซื้อรถไฟของเล่น
 ที่สมัยอยากได้ แม่พูดกับสมัยว่า “ถ้าคนเรารู้จัก
 หาเงินด้วยความซื่อสัตย์และรู้จักสะสม ก็จะได้ของ
 ที่ต้องการ”

ชมดอกไม้

ดอกอะไรหลายชนิด	พี่ก็คิดอยากรู้
รีบแต่งตัวจะไปดู	ดูสบู่นุ่มสไบ
ดูต้นไม้เขียวชอุ่ม	บ้างเป็นพุ่มชวนมอง
พยับหน้าเรียกน้อง	ไปกันสองคนไหม
นั้นแน่ะดอกมะลิลา	ดอกจำปากก็ช่างหอม
โน้นแน่ะดอกพะยอม	ลมพัดหอมไปไกล
ดอกโสน บานเช้า	ดอกคัตเค้า บานเย็น
ดอกชบาสวยเด่น	ได้มาเห็นสบายใจ
ต้นไม้เรียงเคียงกัน	ไม่แบ่งชั้นแบ่งชนิด
เราเป็นเพื่อนใกล้ชิด	เราพร้อมคิดร่วมใจ

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่ม ๑

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

๑. อธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
๒. ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
๓. นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	ที่ปรึกษา
๔. นายโกวิท ประวาลพุกษ์	ที่ปรึกษา
๕. ม.ร.ว.สุรวัธ ตรีวัธ	ที่ปรึกษา
๖. นางวัชรี ธุธรรม	ที่ปรึกษา
๗. นายบรรเทา กิตติศักดิ์	ประธานกรรมการ
๘. นางสุภรณ์ สภาพงศ์	รองประธานกรรมการ
๙. นางนภาลัย สุวรรณธาดา	กรรมการ
๑๐. นางสาวใจ อินทร์ทรัพย์	กรรมการ
๑๑. นางประคอง สุทธสาร	กรรมการ
๑๒. นางมัลลิกา ตันขันธ์	กรรมการ
๑๓. นางสาวประไพร์ เทพรานนท์	กรรมการ
๑๔. นายมณฑิร พุทธกาล	กรรมการ
๑๕. นางยิ่งลักษณ์ งามดี	กรรมการ
๑๖. นายธัญญา สังขพันธานนท์	กรรมการ
๑๗. นายโอภาส สอดจิตต์	กรรมการ
๑๘. นายบุญเสริม แก้วพรหม	กรรมการ
๑๙. นางสาวกุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์	กรรมการ
๒๐. นางอัจฉรา ชิวพันธ์	กรรมการ
๒๑. นางณอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล	กรรมการ
๒๒. นางภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์	กรรมการ
๒๓. นางสาวจิตอารมย์ สวัสดิชิตัง	กรรมการ
๒๔. นางสาวเข็มทอง คันธพนิต	กรรมการ
๒๕. นางนวลจันทร์ นิเทศวรวิทย์	กรรมการ
๒๖. นางนิตยา จรูญผลฐิติ	กรรมการ
๒๗. นายโชติ ศรีสุวรรณ	กรรมการ

๒๘. นางสาวพัชรินทร์ จ้อยจุมพจน์	กรรมการ
๒๙. นางสาวดา วัยวุฒิ	กรรมการ
๓๐. นายสมเจตน์ กาฬดิษฐ์	กรรมการ
๓๑. นางเพชรภรณ์ รื่นรมย์	กรรมการ
๓๒. นางอัมพร แต้มทอง	กรรมการ
๓๓. นายอุทัย ไชยกลาง	กรรมการ
๓๔. นางวันเพ็ญ สุทธากาศ	กรรมการและเลขานุการ
๓๕. นางปราณี ปราบริปู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๖. นางสาวเพ็ญศิริ กัลยาณมิตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๗. นางบุษบา ประภาสพงศ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๘. นางสาวสุทธทัย มุขยวงศา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ออกแบบรูปเล่มและวาดภาพประกอบ

นายสมเจตน์ กาฬดิษฐ์

ผู้วาดภาพประกอบฉบับเป็นต้นแบบจริง

นางสาวประกายเดือน บวรวิญญานันท์

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาต
ให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๔

(นายอรุณ ปรีดีติล)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายวิชัย พยัคฆ์โส ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๔๔

บทอาขยาน

ไก่แจ้

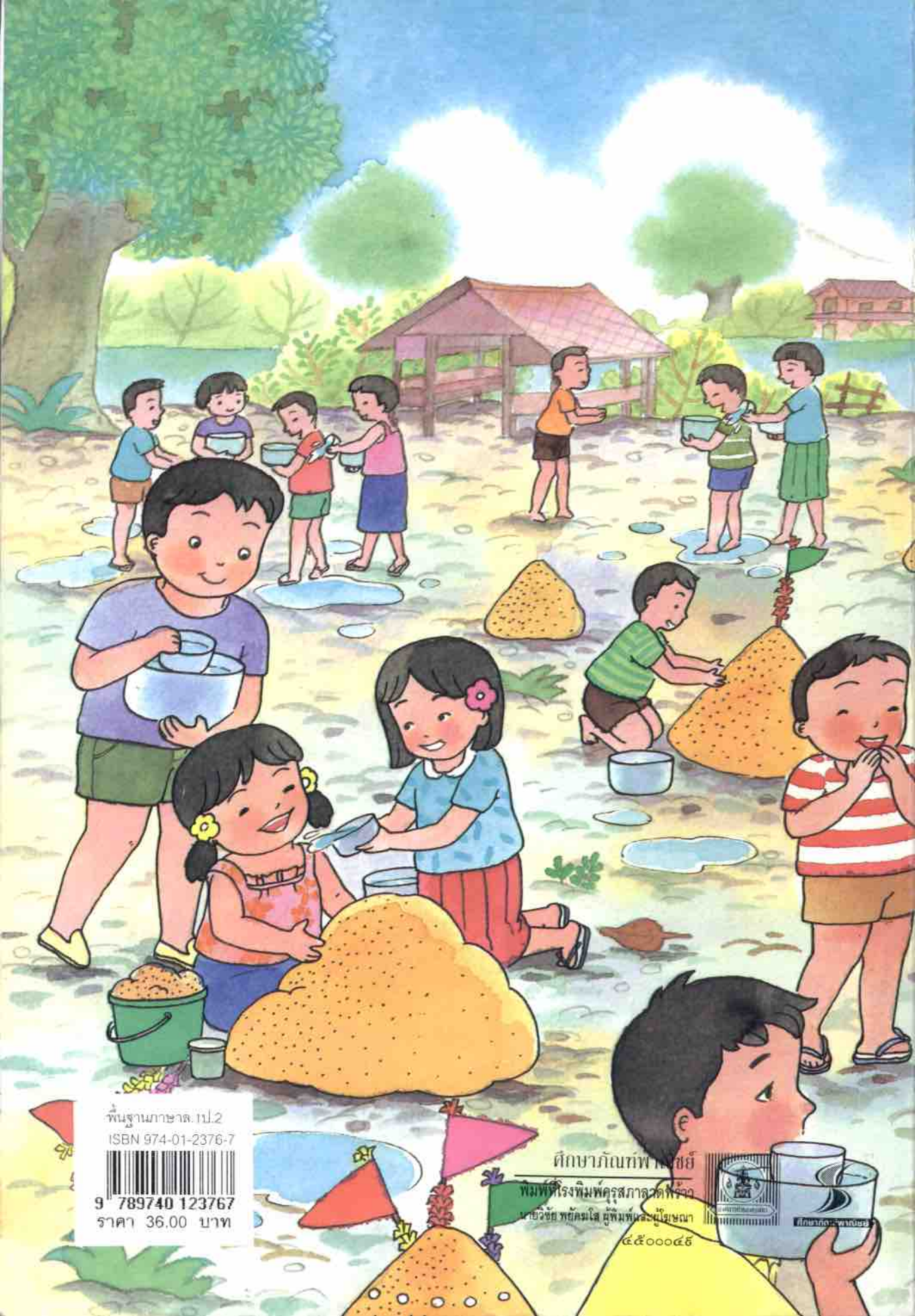
๑ ไก่เอ๋ยไก่แจ้

ถึงยามขันขันแซ่กระชั้นเสียง
โก่งคอเรื้อยร้องซ้องสำเนียง
ฟังเพียงบรรเลงวังเวงดัง
ถ้าตัวเราเหล่านี้นั่นนึกร
ถึงคุณครูผู้ฝึกสอนสั่ง
ไม่มากนักสักวันละสองครั้ง
คงตั้งแต่สุขทุกวันเอ๋ย ฯ

หม่อมเจ้าประภากร ทรงแต่ง ร้องลำนำนางนาค

หนังสือภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มี ๖ เล่ม ดังนี้

๑. หนังสือเรียนภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๑
๒. หนังสือเรียนภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๒
๓. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๑
๔. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๒
๕. แบบฝึกหัดภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๑
๖. แบบฝึกหัดภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๒

พื้นฐานภาษา: ป.2
ISBN 974-01-2376-7

9 789740 123767
ราคา 36.00 บาท

ติ๊กขำกับพี่เพ็ญ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นายวิชัย พัทธสีมา ผู้พิมพ์และโฆษณา

๕๕๐๐๐๕๕

